VIŠJA STROKOVNA ŠOLA ACADEMIA

MARIBOR

OD IDEJE DO REALIZACIJE REPORTAŽE EROTIČNEGA SEJMA sLOVErotika

Kandidat: Dejan Klasinc

Vrsta študija: študent izrednega študija

Študijski program: Medijska produkcija

Mentor predavatelj: Rajko Bizjak

Mentorica v podjetju: Alenka Rižner, dipl. upr. org.

Lektorica: Vanja Stermšek, univ. dipl. prof. slov.

Maribor, 2018

IZJAVA O AVTORSTVU DIPLOMSKEGA DELA

Podpisani, Dejan Klasinc, sem avtor diplomskega dela z naslovom Od ideje do realizacije reportaže erotičnega sejma sLOVErotika, ki sem ga napisal pod mentorstvom predavatelja Rajka Bizjaka.

S svojim podpisom zagotavljam, da:

- je predloženo delo izključno rezultat mojega dela,
- sem poskrbel, da so dela in mnenja drugih avtorjev, ki jih uporabljam v predloženi nalogi, navedena oz. citirana skladno s pravili Višje strokovne šole Academia Maribor,
- se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del oz. misli, kot moje lastne kaznivo po Zakonu o avtorskih in sorodnih pravicah (Ur. l. RS 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08, 110/2013 in 56/2015); (v nadaljevanju ZASP), prekršek pa podleže tudi ukrepom Višje strokovne šole Academia Maribor skladno z njenimi pravili,
- skladno z 32.a členom ZASP dovoljujem Višji strokovni šoli Academia Maribor objavo diplomskega dela na spletnem portalu šole.

Ptuj, januar 2018 Podpis študenta:

ZAHVALA

Zahvaljujem se profesorju Rajku Bizjaku za mentorstvo, usmerjanje in vodenje med nastajanjem mojega diplomskega dela ter pogum, da je vzel pod svoje okrilje idejo o izdelavi reportaže erotičnega sejma sLOVErotike. Ob tem bi dodal komentar, da obstaja zelo velika razlika med profesorji zgolj po nazivu in profesorji, ki so istočasno umetniki. Slednji premorejo več poguma in dajejo študentu večjo možnost za določene izzive, saj ne živijo v nekih klasičnih okvirih družbe. Da sem v diplomskem delu lahko napravil reportažo brez cenzure, je eden večjih razlogov za zahvalo. Profesor Rajko Bizjak definitivno ima »jajca« in ni nek birokrat v Ljubljani, ki predpisuje, kakšna naj bodo diplomska dela, ne zavedajoč, da ima vsaka fakulteta svoje specifike, zaradi katerih ne more obstajati samo en predpis o njihovi vsebini in obliki.

Ostale zahvale gredo (bralec si naj »pocukrano« predstavlja podelitev nekih klišejskih nagrad, na katerih nagrajenci berejo zahvale ob prejetju »priznanja«) Alenki Rižner, mentorici v podjetju, Simonu Fabijanu in Alji Mlakar, članoma ekipe, Academii in predvsem Marjanu, ki kot steber te fakultete prejema veliko prenizko plačo, vsem sošolcem in profesorjem tekom mojega šolanja, organizatorjem sLOVErotike, nastopajočim, predvsem pa njihovi vodji Nataši Vodušek Fras, vsem mojim sodelavcem na ptujski televiziji PeTV, še posebej Stanki Krajnc Letonja za lektoriranje podnapisov v reportaži in uredniku za dovoljenje izposoje opreme v okviru nastajanja te reportaže, sodelavcu Stanislavu Zebcu za svetovanje pri montaži, direktorju Javnih Služb Ptuj, Vanji Stermšek za lektoriranje diplomskega dela in vsem prijateljem, ki so razumeli, da občasno ne morem z njimi na pivo. Ob koncu se zahvaljujem še moji teti Brigiti za strokovni pregled in popravke v poglavju Abstract, stricu Branetu za pomoč pri vseh nastavitvah Wordovega dokumenta in sestrični Nevi za pomoč pri iskanju ustrezne literature.

Največja zahvala gre mojemu dekletu Petri, ki mi je stala ob strani tekom mojega šolanja in pisanja diplomskega dela (ko diplomiram, bo moja plača toliko večja, da jo bom lahko končno peljal v Indijo) in celotni družini.

POVZETEK

V diplomskem delu so opisane vse faze nastajanja reportaže erotičnega sejma sLOVErotika. Reportaža je nastala kot posledica obstoječih posnetkov dogajanja na sejmu, ki sva ga s članom ekipe, Simonom Fabijanom, snemala v letih 2014 in 2015. Dejansko gre za nadgradnjo moje naloge pri predmetu Projektno delo v avdio video produkciji (v nadaljevanju AV produkcija). Zraven celotnega opisa poteka, kako je prišlo od ideje do realizacije, sem napravil tudi AV izdelek reportaže.

Pri projektnem delu AV produkcije sem moral tudi sestaviti ekipo oz. skupino, v kateri smo si razdelili različne funkcije v timu. Predmet je namreč zahteval timsko delo. V ekipo sem povabil Simona Fabijana in Aljo Mlakar. Več o tem je tudi opisano v diplomskem delu.

Proces nastajanja je v mojem primeru potekal ravno obratno, kot bi sicer moral. Načeloma se pri tovrstnem delu sprva lotimo priprave celotne dokumentacije, šele nato sledijo snemanja in montaža. Pri mojem delu pa je bil glavni proces razčlenjevanje zadev za nazaj, kar bi v bistvu moral narediti že pred samim snemanjem. Če naredim primerjavo s snemanjem režiranega filma, so določene faze podobne, ker oboje zahteva dokumentacijo, načrtovanje in pripravo. Vsekakor pa je dosti več del z režiranim filmom kot z reportažo.

Diplomsko delo zajema vse faze, ki so zahtevane in potrebne pri tovrstnem delu. Opisana je pred produkcija, produkcija in post produkcija. Tekom naloge sem uspel realizirati vse cilje in prav tako potrditi vse hipoteze. V nadaljevanju je razvidno, kako sem realiziral cilje in tudi, ali sem potrdil ali ovrgel zastavljene hipoteze, pomemben del pa predstavljajo še zajete težave, na katere sem naletel med nastajanja reportaže.

Šele pri izdelavi projektne dokumentacije sem prišel do spoznanja, da je priprava dokumentacije (vsaj za reportažo) dosti težja, kot pa realizacija celotnega izdelka. Ker sem pri pripravi dokumentacije porabil dosti več časa kot pa za montažo in snemanje.

Diplomsko delo na nek način prikazuje mojo pot in razmišljanje v kombinaciji z izkušnjami, ki sem jih pridobil z delom na ptujski televiziji PeTV, in istočasno prihajanja do nekih novih spoznanj, ki so tudi omogočila, da sem prišel do ideje, kako nadgraditi celotno reportažo. Vsekakor pa sem dobil novo izkušnjo o tem kako je potrebno sestaviti dokumentacijo za realizacijo izdelka.

Ključne besede: snemanje, montaža, reportaža, pornografija, erotika, reportaža erotičnega sejma

ABSTRACT

From idea to realization of a repotage on erotic fair sLOVErotika

In my diploma work I have described all the phases of making a reportage from the erotic fair sLOVErotika. The reportage is based on the footage which was shot together with Simon Fabijan in the years 2014/15 at that fair.

It is the upgrade of the subject Project work in audio-video production (AV production). Besides the description how I realized the task, I also made an AV reportage.

During the project work in AV production I had to form a group or team, in which we distributed all the roles needed to execute the work. The subject demanded it to be team work. I invited Simon Fabijan and Alja Mlakar to join the team. More on that is described in the diploma.

The process of making this reportage did not follow the prescribed form. One should first prepare the documentation, and then shooting and editing follow. But in my case the analysis took place after the shoot. If I were to compare it to a directed movie, some stages are similar, since both demands documentation, planning and preparation. However, there is much more work associated with a directed movie, then a reportage.

The diploma work contains all the phases needed for such task. It describes pre-production, production and post-production. During my work I managed to realize all the goals and confirm all hypothesis. The work shows how I realized the goals and if I confirmed or refuted the hypothesis. I also describe the problems I stumbled upon making the reportage.

While preparing the project documentation I realized, that the preparation of the documentation (at least for a reportage) is a lot harder, then the realization of the finished product. I concluded this, since I spent more time on it, then for the montage and filming.

This work shows my way of thinking combined with the experience I have gained while working at PeTV and at the same time new gained knowledge which enabled me to upgrade the reportage. The new experience enabled me to learn how to prepare the needed documentation for the realization of the finished product.

Key words: shooting, editing, reportage, pornography, erotica, reportage of erotic fair

KAZALO VSEBINE

1 UVOD 8

1.1 OPIS PODROČJA IN OPREDELITEV PROBLEMA 9
1.2 NAMEN, CILJI IN OSNOVNE TRDITVE 9
1.3 PREDPOSTAVKE IN OMEJITVE 10
1.4 UPORABLJENE RAZISKOVALNE METODE 10

2 PRED PRODUKCIJA 12

2.1 IDEJA 12
2.2 NAČRT DELA 13
2.3 TERMINSKI NAČRT 14
2.4 FINANČNA KONSTRUKCIJA 17
2.5 ANALIZA ZAČETNEGA STANJA 20
2.6 TEHNIČNA DOKUMENTACIJA 21
2.7 SCENARIJ 26
2.8 KARAKTERIZACIJA LIKOV IN CASTING 28
2.9 SNEMALNA KNJIGA 29
2.10 LOCATION MANAGEMENT 31

3 PRODUKCIJA 35

3.1 SNEMANJE 35

4 POST PRODUKCIJA 38

4.1 MONTAŽA 38
4.2 GRAFIKA 40

5 PREDVAJANJE IZDELKA 41

6 ANALIZA KONČNEGA STANJA 43

6.1 SPLOŠNO 43
6.2 CILJI 44
6.3 HIPOTEZE 46

7 NADGRADNJA PROJEKTA 48

8 IZBOLJŠAVE 50

9 SKLEP 51

10 VIRI IN LITERATURA 53

11 PRILOGE 55

KAZALO SLIK

SLIKA 1: RAČUNALNIK, KI SE JE UPORABLJAL ZA MONTAŽO 22
SLIKA 2: PRIKAZ MONTAŽE 23
SLIKA 3: KAMERA SONNY 23
SLIKA 4: STOJALO SACHTLER FSB 6 24
SLIKA 5: LUČKA COMER CM-LBPS18000 25
SLIKA 6: MIKROFON SEINNHEISER AVX – 835 SET 26
SLIKA 7: PRIMER KADRA 2 30
SLIKA 8: PRIMER KADRA 1 30
SLIKA 9: PRIMER KADRA 4 30
SLIKA 10: PRIMER KADRA 3 30
SLIKA 11: ODER 1 31
SLIKA 12: ODER 2 31
SLIKA 13: TLORIS ODRA – SKICA 2 32
SLIKA 14: TLORIS DVORANE – SKICA 1 32
SLIKA 15: OZNAČBA POZICIJA KAMERE NA ODRU S STOJALOM – SKICA 3 33
SLIKA 16: OZNAČBA GIBANJE KAMERE BREZ STOJALA – SKICA 4 34
SLIKA 17: PROSTOR ZA INTERVJUJE – SKICA 5 34

KAZALO TABEL

TABELA 1: TERMINSKI NAČRT ZA SNEMANJE 2014 15
TABELA 2: TERMINSKI NAČRT ZA SNEMANJE 2015 16
TABELA 3: TERMINSKI NAČRT REALIZACIJE REPORTAŽE 2017 16
TABELA 4: FINANČNA KONSTRUKCIJA ZA LETO 2014 18
TABELA 5: FINANČNA KONSTRUKCIJA ZA LETO 2015 19
TABELA 6: FINANČNA KONSTRUKCIJA 2017 19
TABELA 7: FINANČNA KONSTRUKCIJA CELOTNE PRODUKCIJE 20

1 UVOD

V letih 2014 in 2015 smo z delovno ekipo, ki smo jo sestavljali Dejan Klasinc, Simon Fabijan in Alja Mlakar, dokumentirali slovenski erotični sejem sLOVErotika. Na omenjenem dogodku smo posneli nastope, intervjuje z nastopajočimi, organizatorji in gledalci ter vse ostalo, potrebno za reportažo. Ob zaključku snemanja se je tako nabralo za več kot 10 ur posnetega materiala.

Erotični sejem sLOVErotika poteka vsako leto v mesecu decembru pod okriljem organizacije Celjskega sejma. V obdobju trajanja enega vikenda se na njem od petka do nedelje zvrstijo raznoliki nastopi. Tako v letu 2014 kot leta 2015 smo z ekipo snemali dogajanje celotnega vikenda, od pričetka do zaključka sejma, kar pomeni, da smo za snemanje materiala porabili šest snemalnih dni.

V času študija se mi je v okviru dodeljene naloge pri predmetu Projektno delo v AV produkciji porodila ideja, da bi iz posnetkov sejma lahko naredil reportažo. »Reportaža je pripovedovalno besedilo, ki je namenjeno širši javnosti, zato spada med publicistična besedila. V reportaži sporočevalec pripoveduje o aktualnem dogodku, vendar se nanj ne odziva tako kot npr. v novici ali poročilu. Dogodek, ki ga predstavlja, je resničen, kraj, čas in osebe pa so prepoznavni. Reportaža sestoji iz uvoda (v njem je lahko nakazan problem), zapleta (z navajanjem pogovorov, podatkov...) in razpleta (z nakazano rešitvijo).« (Dijaski.net, 2018). Ideja o izdelavi reportaže je kasneje, s številnimi dopolnitvami in nadgrajevanji, postala izhodišče in osrednji problem mojega diplomskega dela. Za izdelek in potrebno dokumentacijo v pisni obliki je bilo seveda nujno sestaviti ustrezno skupino. Več o sestavi te skupine in vseh ostalih podrobnostih sledi v nadaljevanju diplomskega dela pod ustreznimi poglavji.

V diplomskem delu sem se, med drugim, dotaknil tudi težav, s katerimi sem se srečeval pri realizaciji reportaže, in opisal tudi celoten proces od začetka do konca, torej od ideje do realizacije. Eden večjih izzivov pri vsem tem je bil, kaj narediti z obstoječimi posnetki, da ne bi ostali neobjavljeni. Erotika in pornografija sta namreč specifični področji, ki znata kot takšni sprožiti veliko neodobravanja s strani javnosti. Tukaj so se mi iz lastne perspektive porajala vprašanja, ali narediti zgolj erotično reportažo ali se odločiti za bolj eksplicitno verzijo, saj posnetki vsebujejo vse in bi se lahko iz njih naredilo oboje. Na tem mestu je bila nato sprejeta odločitev, da bo reportaža vsebovala tudi elemente golote in spolne odnose.

V preteklem letu (2017) se je sejem sLOVErotika odvijal že desetič. Dogodka, ki se tradicionalno odvija na celjskem sejmišču, se vsako leto udeleži več kot 10.000 ljudi. Na njem nastopajo znana in manj znana imena iz sveta pornografije. Kot že zgoraj omenjeno, so nastopi razporejeni od petka do nedelje, pri čemer je protokol takšen, da vsaka nastopajoča oseba nastopi minimalno dvakrat dnevno, izjema je le petek, ko nastopijo le enkrat. Poleg celotnega dogajanja so na sejmu na voljo tudi stojnice, kjer lahko obiskovalci kupijo erotična oblačila ali pripomočke, ki jim pomagajo pri različnih »fetiših« in seksualnih stimulacijah.

1.1 Opis področja in opredelitev problema

Vsak AV izdelek ima svojo specifiko, ki je v veliki meri odvisna že od same zvrsti AV izdelka. Reportaže imajo tako drugačne specifike kot na primer igrani filmi, saj je že način montaže drugačen.

V diplomskem delu sem se lotil natančnega opisa poteka snemanja in načina, kako smo prišli do končnega izdelka. Pri tem so zajete vse faze procesa: pred produkcija, produkcija in post produkcija. Opisane so tudi težave, s katerimi sem se srečeval pri nastajanju reportaže, v osrednjem delu pa podane še analize in ugotovitve, kako je možno težave odpraviti in s tem olajšati izdelavo reportaže.

1.2 Namen, cilji in osnovne trditve

Namen diplomskega dela je raziskati možnosti nadgradnje že obstoječih posnetkov v reportažo in kasneje vse to zaokrožiti v celovit izdelek.

Obravnavana tematika mi sicer ni popolnoma tuja, saj se s tovrstnim področjem srečujem tudi poklicno. Zanimanje za to stroko in želja po pridobivanju novih znanj sta me pripeljala do zaposlitve v podjetju PeTV, kjer trenutno delam kot montažer in snemalec, vendar sem se želel preizkusiti tudi na področju, predstavljenem v diplomskem delu. Med samim procesom nastajanja projektne naloge in diplomskega dela sem ugotovil, da mi primanjkuje določenega znanja, predvsem pri pripravi, sestavi, snemanju in montiranju prispevkov, zato sem se želel izpopolniti tudi v tem. Istočasno se je izkazalo, česar se tudi sam dobro zavedam, da na manjših televizijah teorija in praksa ne hodita vedno z roko v roki.

Tako tudi ni golo naključje, da sem za tematiko svojega dela izbral ravno pornografijo. Večina ostalih področij je na ptujski televiziji PeTV že zasedena in novinarji se pogosto čutijo ogrožene, v kolikor posežeš na njihov »teren«. Zavist velikokrat naredi svoje in nehote si nakoplješ »sovražnike«. Ker pornografije nobeden od naših novinarjev ne pokriva ali pa se je

zaradi morebitnih zadržkov ne upa lotiti, sem imel na tem področju popolno ustvarjalno svobodo.

V okviru mojega diplomskega dela sem si zastavil naslednje cilje:

Cilj 1: Proučiti, kako idejo realizirati.

Cilj 2: Proučiti metode, kako se lotiti priprave reportaže.

Cilj 3: Proučiti, kako najhitreje in najučinkoviteje napraviti izdelek.

Cilj 4: Proučiti, kaj vse je potrebno za nastanek reportaže (število pomočnikov, finančna sredstva ...).

Cilj 5: Proučiti, kakšno obliko reportaže bi gledalci raje videli.

V nadaljevanju sem zastavil še tri hipoteze in sicer:

Hipoteza 1: Reportažo je možno realizirati hitreje oziroma prej kot smo jo dejansko realizirali sedaj.

Hipoteza 2: Reportažo je možno izpeljati oziroma realizirati z dvema osebama.

Hipoteza 3: Ena oseba lahko sama realizira reportažo.

1.3 Predpostavke in omejitve

Obstajajo številne omejitve, s katerimi se lahko srečamo pri tovrstnih projektih. V prvi vrsti mednje zagotovo sodijo finance, lahko pa se soočimo tudi s pomanjkanjem kadra, nezadostno kakovostjo opreme itd. V mojem primeru je bila vsekakor največja težava časovna omejitev, s tem mislim na vezanost na razpoložljive termine oziroma čas, ko se sejem erotike dejansko odvija. Tukaj gre za določeno specifiko, saj si terminov snemanja ne moreš prosto izbirati in prilagajati, kakor bi lahko, na primer, naredili pri snemanju filma.

1.4 Uporabljene raziskovalne metode

V diplomskem delu sem kot osrednjo raziskovalno metodo uporabil raziskavo. Za potrebe naloge sta bili narejeni dve, pri čemer se ena raziskava oziroma anketa nahaja v AV izdelku, druga pa je vključena v pisni del diplomskega dela.

V reportaži (AV izdelku) je bila uporabljena anketa, h kateri so bili povabljeni naključno izbrani ljudje na ulici. Ciljna skupina sodelujočih so bili mladi ljudje obeh spolov, kar v našem primeru predstavlja ženske in moške od 18. do 30. leta starosti. Vprašanja so bila

vezana na pornografske vsebine. Na podlagi odgovorov anketirancev so bila kasneje sestavljena tri vprašanja, namenjena strokovnemu delavcu s področja sociologije.

Naknadno je nastala še anketa za pisni del diplomskega dela, ki vključuje tri kratke posnetke v dolžini 1 minute. Eden izmed posnetkov je cenzuriran (»kocke« na razgaljenih predelih nastopajočih), drugi posnetek zajema erotično vsebino (na primer nastopajoče v spodnjem perilu in razgaljeno žensko oprsje), tretji posnetek pa je necenzuriran, kar pomeni, da je v njem prikazan spolni odnos v celoti.

S pomočjo navedenih metod sem prišel do zaključkov, koliko mladi gledajo pornografijo in kakšne »oblike« raje gledajo.

Rezultati hipotez so na podlagi pridobljenih izkušenj, ki sem jih pridobil v teh letih mojega dela na PeTV in snemanja erotičnih sejmov.

2 PRED PRODUKCIJA

2.1 Ideja

»Ideja je seme, iz katerega vzklije scenarij. Načinov, od kod črpati ideje za film je veliko. Cilj je priti na zamisel, ki vam je všeč in ki jo lahko obdelujete, da ohranjate navdušenje nad projektom« (Grove, 2010, str. 12).

Pričetek ideje o nastanku reportaže erotičnega sejma sLOVErotika izvira iz naloge pri predmetu Projektna AV produkcija, kjer je bilo potrebno narediti AV izdelek in pripraviti vso pripadajočo pisno dokumentacijo. Takrat sem se spomnil neobjavljenih posnetkov iz erotičnega sejma, ki so še neizkoriščeni, shranjeni na disku, čakali na obdelavo. S članom skupine, Simonom Fabijanom, sva jih na celjskem sejmišču posnela v letih 2014 in 2015. Občasno nama je pri snemanju priskočil na pomoč še prijatelj, vendar so v reportažo zajeti zgolj posnetki, ki sva jih napravila s Simonom.

Z namenom dokončanja projekta je bilo potrebno vzpostaviti ekipo, v kateri smo moči združili Simon Fabijan, Alja Mlakar in Dejan Klasinc. Naloge in vloge smo si razdelili glede na naša znanja in potrebe projekta. Simon je prevzel področje snemanja in avdio tehnike, Alja je opravila grafični del, sam pa sem se znašel v vlogi vodje ekipe oz. režiser s prioriteto na montaži. Režiser je oseba, ki odgovarja za umetniško podobo in nadzira tehnološko izdelavo AV produkcije, filma, uprizoritve ali gledališkega dela (Bedrač & Veber Rasiewicz, 2009).

Odločil sem se, da bom v reportažo vključil štiri intervjuje nastopajočih, ki so, po mojem mnenju, imensko izstopali po prepoznavnosti v pornografiji. Že pri tukajšnjem izboru je sprva nastala dilema, saj je na erotičnem sejmu dve leti zapored nastopala Coco De Mal, dokaj uveljavljena akterka porno industrije, vendar sem se kasneje raje odločil za intervju s Tino in Lucijo, plesalki na drogu, ki sta v tej dejavnosti resnično fantastični.

Po posvetu s profesorjem je sledila odločitev, da reportažo nadgradim z vključitvijo specialista s področja sociologije ali psihologije in naključnih ljudi, ki bodo odgovorili na zastavljena vprašanja na temo pornografije. To bi predstavljalo anketo v izdelku. Na podlagi odgovorov anketirancev sem lahko po tehtnem premisleku tudi sestavil vprašanja, ki so bila nato naslovljena na specialista. Ker moje dekle dela na Centru za socialno delo, sem jo prosil, če se lahko pozanima, ali obstaja kdo, ki se spozna na to področje. Vsi so svetovali, da je najboljši za to področje sociolog Aleksander Solovjev, s katerim se tudi poznava. Aleksandra sem kontaktiral in takoj mi je bil pripravljen ponuditi pomoč.

Z vsemi temi segmenti se je pričela realizacija izdelka.

2.2 Načrt dela

Načrt dela lahko razdelimo na dve fazi. V prvo fazo sodi snemanje dodatnega povezovalnega materiala, v drugo pa lahko umestimo realizacijo izdelka. Posledično je v nadaljevanju načrt dela podan v dveh fazah.

PRVA FAZA:

Leta 2014 je snemanje predstavljalo velik izziv, saj sva ekipo sestavljala le dva člana, na razpolago pa nama je bila samo ena kamera. Delo v takšni zasedbi in obliki pomeni, da je bilo potrebno zelo temeljito napraviti načrt snemanja in izjav. V okviru načrta sva se v petek osredotočila na snemanje publike in stojnic, nastopov sva se lotila le delno. Za razliko od petka, sva v soboto snemala samo nastope, pri čemer sva se na odru delala izmenično, tako da je vsak od naju snemal vsak drugi nastop. Po sobotnem dogajanju je bilo potrebno narediti analizo, če so posneti vsi nastopi in presoditi, kateri nastopajoči so še posebej pomembni. V nedeljo je sledilo še usklajevanje z organizatorji in dogovarjanje za termine intervjujev. Za ta del je bilo tudi s strani organizatorja zelo dobro poskrbljeno, saj so si intervjuji sledili »kot po tekočem traku« in na nastopajoče ni bilo potrebno čakati.

Leta 2015 je zadeva potekala že veliko lažje, predvsem zaradi izkušenj s preteklega erotičnega sejma. Dodatno razbremenitev je doprineslo tudi to, da sva bila na voljo dva snemalca in dve kameri. To je pomenilo večjo fleksibilnost glede intervjujev, saj je lahko med tem, ko sem sam izpraševal nastopajoče, drugi snemalec sočasno snemal nastope s svojo kamero.

V obeh naštetih primerih je pomemben del predstavljalo tudi raziskovanje. Ker sem na sejmu nastopil tudi v vlogi novinarja, je bila pred samim snemanjem potrebna temeljita spletna raziskava glede nastopajočih. Če opravljaš intervjuje, se je nujno potrebno dobro pozanimati o življenju in delu intervjuvane osebe. Že predhodno moramo vedeti, kakšna vprašanja bomo zastavili, saj lahko postanejo v nasprotnem primeru intervjuji monotoni (npr. če vsem zastavljaš enaka oz. podobna vprašanja). Da bi se temu izognil, sem ob raziskovanju izpisal vprašanja za vsako osebo na list, ki mi je nato služil kot pripomoček. Kasneje se je izkazalo, da je bil omenjeni način predpriprave na intervjuje več kot pozitiven, saj so se v povezavi z v naprej pripravljenimi vprašanji in nato odgovori intervjuvancev nanje pričela sproti porajati še nova, aktualna vprašanja.

DRUGA FAZA:

Druga faza načrta dela je bila realizacija izdelka. V tej fazi je bilo potrebno pripraviti dokumentacijo in zmontirati reportažo. Kot vodja ekipe sem bil zadolžen, da spišem vse potrebno in zmontiram izdelek. Simonova naloga je bila s snemalnim delom v večji meri opravljena, počakati je moral samo še na zmontiran izdelek, da ga je lahko zvokovno obdelal. Alja je bila zadolžena za grafiko, ki jo je napravila na podlagi spletne strani sLOVErotika, in celostno grafično podobo (v nadaljevanju CGP) sejma. Oba člana ekipe sta dodala svoj prispevek tudi k pripravi dokumentacije in sicer s podajanjem svojih komentarjev in videnj. To je potekalo tako, da sem sprva spisal dokumentacijo, jo posredoval obema članoma, od njiju pa se je pričakovalo, da v roku enega tedna podata komentarje, ki sem jih nato v dokumentacijo vnesel. Ko je bil izdelek v grobem sestavljen, sem ga z oznakami, kje je potrebna grafika, posredoval Alji, ki je potem v predpisanem roku enega tedna grafiko tudi naredila. Tako opremljen izdelek je še zadnjič romal k Simonu, ki je temeljito šel še skozi finalizacijo zvoka.

2.3 Terminski načrt

Terminski načrt je bil sestavljen v treh delih. Tukaj je potrebno upoštevati dejavnik, da so posnetki predhodno že obstajali, zato načrt zajema tudi čas snemanja, ki je bilo izvedeno pred nastajanjem projektne naloge in diplomskega dela.

Terminski načrt je pomemben pri organizaciji dela. Med snemanjem erotičnega sejma v letu 2014 je na primer delo močno oteževalo dejstvo, da je bila na voljo samo ena kamera, sam pa sem moral krmiliti med vlogami novinarja, organizatorja dela in povrh vsega še režiserja. Tukaj se je kot izredno dragocena izkazala pomoč vodje organizatorke Nataše Vodušek Fras. Le-ta je bila zelo zainteresirana in motivirana pri koordinaciji, saj se je zavedala, da je vsaka promocija pomembna za razvoj erotičnega sejma v prihodnje.

Iz spodnje tabele (Terminski načrt za snemanje 2014) je razvidno, da smo se v petek odločili za snemanje splošnih kadrov. Po izteku delovnega dne je bila narejena analiza, katere nastopajoče smo že posneli in katerih ne, da smo se lahko uskladili z Natašo glede sobotnih intervjujev. Čas prihoda nastopajočih na intervjuje smo zastavili tako, da so v istem času potekali nastopi tistih zvezd, ki so bili posneti že v petek. Ure intervjujev sva z Natašo uskladila še pred pričetkom sobotnega programa, da je zadeva potekala tekoče. V nedeljo smo isti postopek enostavno ponovili: najprej analiza posnetega materiala z namenom preverjanja, kaj je že bilo posneto in kaj še potrebujemo, nato pa ponovno usklajevanje z Natašo, da se je

zadeva lahko odvijala po načrtu. Do rahlega odstopanja je prišlo le v nedeljo, ko smo morali počakati do konca programa na razglasitev zmagovalca nastopajočih na sLOVErotiki v letu 2014, izbranega s strani glasovanja obiskovalcev. Ker pa je bilo tudi to že v naprej načrtovano, smo lahko takoj po podelitvi opravili intervju z nastopajočo »zvezdo«.

Za vzpostavitev terminskega načrta je bil ključnega pomena tudi potek nastopov. V petek in soboto so se »showi« ponovili dvakrat, kar pomeni, da se je bilo mogoče v enem dnevu isti program videti dvakrat. Nekoliko spremenjen je bil le vrstni red nastopajočih, kar je vplivalo na večjo pestrost dogodka. Iz snemalnega vidika je to pomenilo, da bi v vseh treh dnevih lahko posneli posameznega nastopajočega minimalno enkrat, vendar je bilo glede na naravo prireditve možno posneti vsakega minimalno dvakrat. Nastopi istih akterjev so se razlikovali tudi po uporabljeni garderobi in glasbenem ozadju, zato je priporočljivo, če snemalcu uspe posneti nastop posameznika v čim večjem številu. S tem pridobi na večji pestrosti kadrov, ki se kasneje uporabijo pri montaži izdelka.

Terminski načrt za sLOVErotika 2014 v tabeli.

Tabela 1: Terminski načrt za snemanje 2014

12. 12. 2014 Snemanje	Snemanje nastopov in splošni posnetki (publika, stojnice)
13. 12. 2014 Snemanje + intervjuji	Snemanje nastopov, intervjuji s petimi nastopajočimi in organizatorjem
14. 12. 2014 Snemanje + intervjuji	Snemanje nastopov, intervjuji s tremi nastopajočimi, voditeljem programa in zmagovalcem izbora za naj nastop 2014

Vir: (Klasinc, 2017)

Načrtovanje in snemanje erotičnega sejma v letu 2015 je bilo v primerjavi s preteklim letom veliko lažje, predvsem zaradi konkretnih predhodnih izkušenj in dodatne kamere. Posledično je bilo enostavneje tudi pri zasnovi terminskega plana. Zadeva je potekala podobno kot leto poprej, uskladiti se je bilo namreč potrebno z Natašo in snemalcema. Seveda nam je to leto uspelo pridobiti veliko več posnetega materiala, saj je bila ena izmed kamer zmeraj na voljo za opravljanje intervjujev, medtem pa so se lahko z drugo nemoteno snemali nastopi. Prednost dodatne kamere je bila zagotovo ta, da nam je ostalo več časa za snemanje podlag oz. nastopov, kar je razvidno tudi iz sledeče tabele (Terminski načrt za snemanje 2015).

Terminski načrt za sLOVErotika 2015 v tabeli.

Tabela 2: Terminski načrt za snemanje 2015

11. 12. 2015 Snemanje	Snemanje nastopov in splošni posnetki (publika, stojnice)
12. 12. 2015 Snemanje + intervjuji	Snemanje nastopov, intervjuji z nastopajočimi in organizatorjem
13. 12. 2015 Snemanje + intervjuji	Snemanje nastopov, voditeljev programa in zmagovalcev za naj nastop 2015

Vir: (Klasinc, 2017)

Nalogo, da v okviru predmeta Projektno delo v AV produkciji napravimo izdelek, smo dobili v mesecu juniju 2017. Glede na to, da sem se odločil vanjo vključiti že obstoječe posnetke, je bilo potrebno izdelati nov terminski plan in zagotoviti sodelovanje preostalih članov skupine. Z montažo izdelka sem lahko pričel komaj v avgustu, ko je bila končno na voljo celotna ekipa, ki sem jo potreboval. Zasnova terminskega plana za dodatno snemanje in montažo je prikazana v spodnji tabeli (Terminski načrt realizacije reportaže 2017).

Tabela 3: Terminski načrt realizacije reportaže 2017

15.–21. 8. 2017 Priprava koncepta in materiala	Priprava pisnega dela AV projektne naloge (scenarij, script doctoring itd…), pregled in priprava zaporedja kadrov in intervjujev v pisni obliki.
22.–30. 8. 2017 Montiranje in priprava grafike	Iskanje glasbe za podlago (Simon), sistematično montiranje (Dejan) in priprava grafike (Alja)
31.–5. 9. 2017 Montaža in snemanje	Montaža reportaže, vstavljanje grafike in glasbe, snemanje naključnih ljudi na ulici
6.–10. 9. 2017 Montaža in snemanje	Montaža reportaže, snemanje intervjuja s sociologom
11.–12. 9. 2017 Finalizacija	Zaključek montaže
13.– 14. 9. 2017 Avdio finalizacija	Pregled reportaže in zvokovna finalizacija
15.– 20. 9. 2017 Pregled in popravki	Oddaja izdelka v pregled mentorju in vsi potrebni popravki

Vir: (Klasinc, 2017)

Vse zgoraj podane tabele (Tabela 1, 2 in 3) predstavljajo zgolj grobo obliko terminskega načrta, sicer pa bi se lahko pri snemanju erotičnega sejma v letih 2014 in 2015 podali v še bolj

detajlno strukturo časovnice po urah, v kolikor bi bilo seveda to za nas smiselno. Menim, da je bilo vsekakor potrebno omeniti določene zadeve v terminskem načrtu, ker je meja med načrtovanjem in terminskim načrtom lahko zelo majhna. Dejanske številke snemanja in montaže pa se že dotikajo finančne konstrukcije, o kateri več v nadaljevanju diplomskega dela.

2.4 Finančna konstrukcija

Finančna konstrukcija je pomemben del projekta in je nujna za realizacijo izdelka. Potrebno jo je sestaviti pred samim pričetkom snemanja, ker se v praksi pogosto dogaja, da se projekti predčasno zaključijo zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. Nemalokrat je to lahko posledica slabega načrtovanja.

V mojem primeru je težko v celoti realno ovrednotiti projekt. Prvo leto snemanja erotičnega sejma sSLOVErotika, torej leta 2014, sem se peljal na snemanje z lastnim avtomobilom, kar je bil tudi moj edini realni strošek. Opremo sem si izposodil na ptujski televiziji PeTV, kjer sem zaposlen, vstopnine mi ni bilo potrebno plačati zaradi odobrene novinarske akreditacije, hrana in pijača je bila za akreditirane osebe brezplačna, oprema, potrebna za montažo, pa mi je bila prav tako na voljo na PeTV. V letu 2015 je bilo iz finančnega vidika vse enako, z izjemo prevoza, saj sem lahko uporabil službeni avtomobil.

Finančna konstrukcija je v diplomskem delu zajeta v štirih tabelah. Finance sem razčlenil po fazah oziroma letih. Iz prve tabele je razvidno, koliko je znašal strošek snemanja v letu 2014, nato strošek v letu 2015 in še strošek montaže v letu 2017. Sledi še skupna tabela, ki prikazuje skupne stroške celotne produkcije.

Pri načrtovanja finančne konstrukcije sem imel na voljo dve različici, ker obstajata dve opciji najema snemalca in sicer najem snemalca z lastno opremo ali pa najem opreme in najem snemalca ločeno. Pri vsaki različici je strošek drugačen. Odločil sem se, da v tabelah za leti 2014 in 2015 zajamem najem opreme in najem delovne sile. Navedene cene temeljijo na ceniku za uporabo v komercialne namene na ptujski televiziji PeTV.

Tabela 4: Finančna konstrukcija za leto 2014

	KOL.	CENA	ČAS	SKUPAJ
Oprema (kamera, stojalo, mikrofon, lučka)	1	50 €/dan	3 dni	150 €
Potni stroški (avto, vinjeta, gorivo)	1	70 €/dan	3 dni	210 €
Honorar režiserja	1	650 €	1	650 €
Strošek delovne sile (petek)	2	13,5 €/ura	16 ur	216 €
Strošek delovne sile (sobota)	2	13,5 €/ura	18 ur	243 €
Strošek delovne sile (nedelja)	2	13,5 €/ura	16 ur	216 €
Računalnik (zajemanje materiala, arhiviranje)	1	20 €/dan	3 dni	60 €
Malica	2	7 €/dan	3 dni	21 €
Internet	3	1,4 €/dan	3 dni	4,20 €
Materialni stroški (tiskanje in papir)				10 €
SKUPAJ				**1.780,20 €**

Vir: (Klasinc, 2017)

V tabeli 4 (Finančna konstrukcija za leto 2014) sem upošteval stroške delovne sile, kjer je zajet tudi čas vožnje od Ptuja do Celja in po snemanju še povratna vožnja na Ptuj. Iz tega razloga je tukaj prišteta ena dodatna ura na osebo. Gre za metodo obračunavanja ur, ki jo sicer uporabljamo tudi na PeTV. Čas oz. strošek prične teči, ko se snemalec »sede v avto«. To znaša dve dodatni uri na osebo. Pot od Ptuja do Celja traja eno uro, istočasno pa moramo upoštevati, da snemalna ekipa prispe na prizorišče uro pred dogodkom, da lahko pravočasno pripravi vse potrebno. Pri izračunu stroškov uporabe spletnih storitev (internet) sem upošteval ceno mesečne najemnine, ki znaša 42 €, jo delil s številom dni v mesecu in uporabil dnevno postavko. Prav tako sem vključil honorar režiserja, ki ga v kasnejših tabelah več ni omenjenega. Dejstvo je, da je honorar za vse skupaj in ne vsako leto ponovno. Enako metodo sem uporabil v tabeli 5 za leto 2015 (Finančna konstrukcija za leto 2015).

Tabela 5: Finančna konstrukcija za leto 2015

	KOL.	CENA	ČAS	SKUPAJ
Oprema (kamera, stojalo, mikrofon, lučka)	2	50 €/dan	3 dni	150 €
Potni stroški (avto, vinjeta, gorivo)	1	70 €/dan	3 dni	210 €
Stroški delovne sile (petek)	3	13,5 €/ura	21 ur	283,5 €
Stroški delovne sile (sobota)	3	13,5 €/ura	25,5 ur	344,25 €
Stroški delovne sile (nedelja)	3	13,5 €/ura	21 ur	283,5 €
Računalnik (zajemanje materiala, arhiviranje)	1	15 €/dan	3 dni	45 €
Malica	3	7 €/dan	3 dni	21 €
Internet	3	1,4 €/dan	3 dni	4,20 €
Materialni stroški (tiskanje in papir)				10 €
SKUPAJ				**1.351,45 €**

Vir: (Klasinc, 2017)

Tabela 6: Finančna konstrukcija 2017

	KOL.	CENA	ČAS	SKUPAJ
Izposoja računalnika	1	15 €/ura	24 ur	210 €
Internet	1	1,4 €/dan	10 dni	14 €
Oprema (kamera, stojalo, mikrofon, lučka)	1	35 €/ura	2 uri	70 €
Stroški delovne sile 1 (montaža)	1	25 €/ura	24 ur	600 €
Stroški delovne sile 2 (snemanje)	2	13,5 €/ura	4 ur	54 €
Stroški delovne sile 3 (izdelava grafike)	1	40 €/ura	4 ur	160 €
Stroški delovne sile 4 (prevajanje)	1	7 €/stran	5 str.	35 €
Stroški delovne sile 5 (avdio montaža)	1	40 €/ura	7 ur	280 €
SKUPAJ				**1423 €**

Vir: (Klasinc, 2017)

V tabeli 6 (Finančna konstrukcija 2017) je zraven stroškov montaže všteto tudi snemanje ankete oziroma naključnih ljudi in snemanje sociologa. Tukaj je vzeta postavka dveh ur za vsako osebo snemanja. Tako kot v tabeli 4 in 5, sem tudi na tem mestu uporabil stroškovnik PeTV. Dodali bi lahko še strošek malice, ker pa se le-ta lahko od primera do primera razlikuje oziroma je stvar dogovora z montažerjem, sem vzel postavko, da je malica všteta v njegovo delo.

Tabela 7: Finančna konstrukcija celotne produkcije

LETO	ZNESEK
Finančna konstrukcija za leto 2014	1.780,20 €
Finančna konstrukcija za leto 2015	1.351,45 €
Finančna konstrukcija za leto 2017	1.423 €
SKUPAJ	**4.554,65 €**

Vir: (Klasinc, 2017)

S ponazoritvijo stroškov v finančnih tabelah pridemo do zaključka, da je strošek produkcije reportaže erotičnega sejma sLOVErotika znašal 4.554,65 evrov. Tolikšna višina stroška je pokazatelj, da se je zelo obsežno in temeljito snemalo. Iz tabel je prav tako razvidno, da bi lahko privarčevali od 1.300 do 1.500 evrov (zaokroženo), v kolikor bi snemali samo eno leto in bi bila produkcija cenejša. Istočasno bi s tem privarčevali pri času montaže, ker bi bilo manj materiala, ki ga je bilo potrebno pregledati in zmontirati.

2.5 Analiza začetnega stanja

Analizo začetnega stanja sem tako kot načrt dela razdelil na dva dela, ker se mi zdi pomembno, da upoštevamo tudi čas, ko se je snemal sejem erotike. V analizo sem zajel tudi nekaj osnovnih podatkov, ki vsebujejo grobo obliko tehnične specifikacije opreme, ki smo jo uporabljali za snemanje, montažo in pisno dokumentacijo. Izvedel sem jo z opazovanjem na podlagi izkušenj, ki sem jih pridobil z mojim delom tekom let na ptujski televiziji.

V letih 2014 in 2015 se je uporabljala ista oprema. Za snemanje smo uporabljali kamere Sony HXR-NX5E, stojala Sachtler FSB 6, mikrofon Seinnheiser AVX – 835 SET in lučko Comer CM-LBPS18000. Snemali smo v Full High – Definition (v nadaljevanju Full HD), ki ima ločljivost 1920x1080 px. Prvo leto se je uporabljala ena kamera, stojalo, mikrofon in lučka. Naslednje leto sta se uporabljali dve kameri, dve stojali, ena lučka in en mikrofon. Podrobna specifikacija opreme je navedena v poglavju Tehnična dokumentacija.

Sejem erotike se je montiral v programu Edius 6.0 v kodeku Mpeg 4 (Moving Picture Experts Group) v Full HD formatu. Grafika je narejena v programu Adobe Premiere Photoshop CS5.

Analiza vsebuje tudi proces pregleda posnetega materiala, ker vse, kar je posneto, ni vedno uporabno za montažo. Pri analizi posnetkov sem ugotovil, da je veliko več uporabnega materiala iz snemanj v letu 2015, kjer je bila prisotna večja ekipa in se je delalo drugače kot leto poprej. Posnetkov iz leta 2014 je bilo skupno za 6 ur in 20 minut, kar znaša 234 GB,

posnetkov iz leta 2015 pa za 10 ur in 22 minut, kar znaša 450 GB materiala (tukaj je vštet grob material v celoti). Zadeve sem se lotil sistematično, tako da sem razdelil posnetke na dva dela. En del obsega posnetke nastopov, ki so potrebni za podlaganje, drugi del pa predstavljajo intervjuji. Po sprejeti odločitvi, katere izmed intervjujev bom uporabil, sem izločil vse ostale. Med posnetki nastopov na odru sem izbral samo tiste, ki so vključevali intervjuvanca. Prvo fazo analize sem tako zaključil s štirimi izbranimi intervjuji dolžine 30-ih minut, ki so skupaj nanesli za 35 GB materiala (gre za grobi material – material, ki še ni obdelan), in posnetki nastopov v dolžini dveh ur predvajanja (prav tako grobi material), kar je naneslo za 105 GB materiala (to je skupen podatek, saj gre za mešane posnetke iz let 2014 in 2015).

Naslednja faza je bila realizacija. Tukaj sem na podlagi načrta (v poglavju Načrt dela) ugotovil, da bo zraven intenzivnega pisanja in montiranja potrebne veliko koordinacije s Simonom in Aljo. Zaporedje je velikokrat zelo pomembno pri nastajanju izdelka. Pravilo je, da sprva vse potrebne detajle spraviš v pisno obliko, nato izpelješ snemanje in na koncu še montažo. V mojem primeru je bila težava ta, da se je snemalo brez dokumentacije in sem jo moral sestaviti kasneje, po snemanju. Podrobneje je to opisano v končni analizi, kjer sem prišel do različnih zaključkov.

2.6 Tehnična dokumentacija

Poglavje tehnična dokumentacija je sicer pomembne, vendar zelo eksplicitne narave, zato sem bil v precepu, ali jo sploh vključiti v diplomskem delu. Po tehtnem premisleku sem se vendarle odločil, da jo vključim, predvsem iz tega razloga, da bo iz dela mogoče razbrati, kakšne karakteristike je imela oprema, ki smo jo uporabili za snemanje. Potencialni bralec bo lahko po ogledu reportaže na podlagi podatkov iz tega poglavja presodil, ali bi bilo bolj smiselno uporabiti boljšo opremo ali pa se zadovoljiti s slabšo.

Oprema, ki se uporablja za snemanje, je pomembna, ker je od tega odvisna tudi kvaliteta posnetega materiala. Lahko se nam zgodi, da kljub dobremu snemalcu in osebi, ki obvlada področja montaže, zaradi slabe opreme in posledično slabe kvalitete slike na koncu nismo zadovoljni z izdelkom.

Kljub temu, da je v finančni konstrukciji navedeno, kolikšen je bil strošek najema opreme, je potrebno poudariti, da so cene zapisane na podlagi cenika PeTV. Meni je ptujska televizija omogočila brezplačno uporabo, kar je tudi poglavitni razlog, zaradi česar se je oprema

uporabila. Povsem mogoče je, da bi za zneske, ki so navedeni v tabelah, lahko dobili še boljšo opremo ali pa tudi ne.

Računalnik, na katerem sem montiral reportažo, sem uporabil zato, ker doma nimam računalnika in tudi ne programskega orodja, ki bi mi omogočalo takšno delo.

Računalnik, ki se je uporabljal za montažo, ima sledeče lastnosti*:

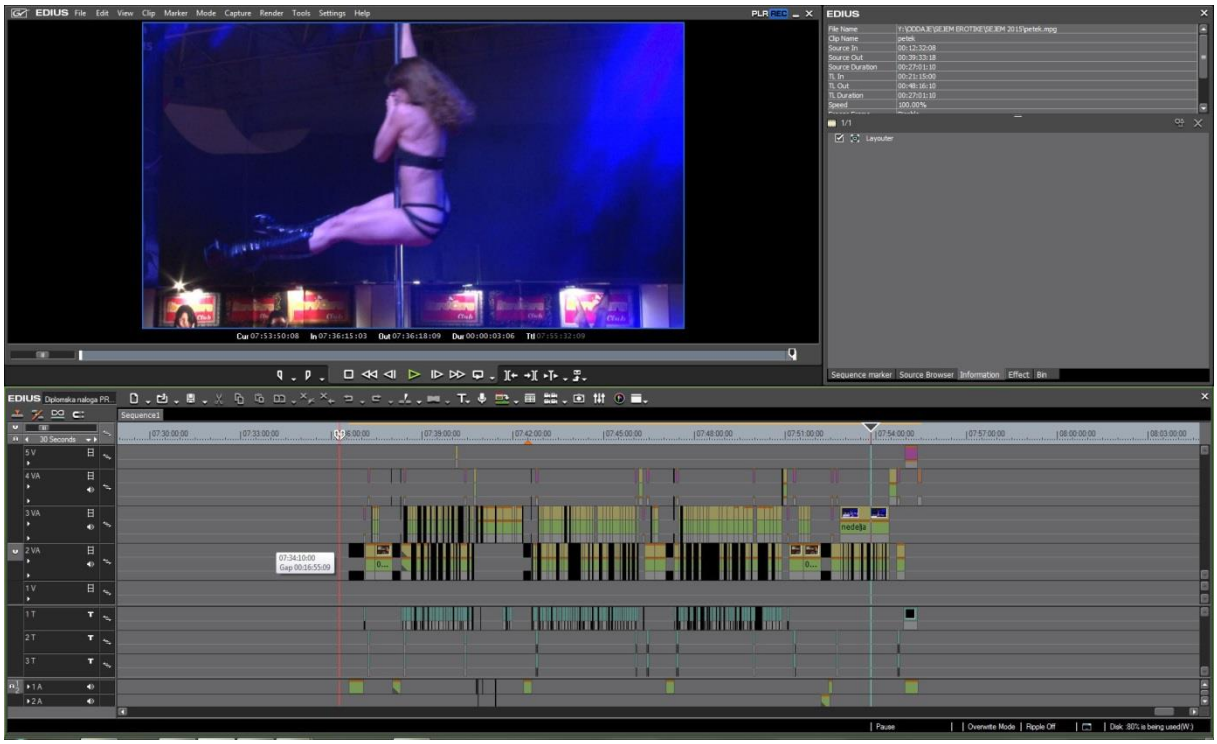
- osnovna plošča: MSI B150M PRO-VDH USB3.1 LGA1151 mATX
- procesor: INTEL Core i5-6600 3,3/3,9GHz 6MB
- ram pomnilnik: LPX 16GB (2x8GB) 2400MHz DDR4 CORSAIR Vengeance
- grafična kartica: GIGABYTE Windforce 2X GeForce GTX 1050 Ti OC 4GB GDDR5
- monitor: Samsung SyncMaster S24B420
- ločljivost monitorja: resolucija 1920 x 1200
- program montaže: Edius 6.0.
- kodek: Mpeg4 Full HD

* Tehnični podatki so vzeti iz računalnika

Slika 1: Računalnik, ki se je uporabljal za montažo

Vir: (Klasinc, 2018)

Slika 2: Prikaz montaže

Vir: (Klasinc, 2018)

Kameri, ki sta se uporabljali za snemanje, imata sledeče karakteristike:

Slika 3: Kamera Sonny

Vir: (Klasinc, 2017)

»- znamka kamere: SONY HXR-NX5E

- velikost senzorja: 3-chip 1/3-palec

- optični filtri: off, 1/4, 1/16, 1/64

- razpon zumiranja: Sony G objektiv, 20x (optično), 1.5x digitalna povečava

- goriščna razdalja objektiva: f = 4.1 to 82.0 mm

(kar ustreza f = 29.5 to 590 mm v 16:9 razmerju oz. f = 36.1 to 722 mm v 4:3 načinu)

- odprtina zaslonke: F1.4 - F22)

- format snemanja HD Video: MPEG-4 AVC/H.264 (AVCHD)

- format HD Audio: Linear PCM 2ch, 16bit, 48kHz / DolbyDigital

- format videa:

AVCHD FX (24Mbps) 1920x1080/50i	AVCHD FH (17Mbps) 1920x1080/50i
AVCHD HQ (9Mbps) 1440x1080/50i	AVCHD LP (5Mbps) 1440x1080/50i
AVCHD FX (24Mbps) 1920x1080/25p	AVCHD FH (17Mbps) 1920x1080/25p
AVCHD FX (24Mbps) 1280x720/50p	AVCHD FH (17Mbps) 1280x720/50p
MPEG SD HQ (9Mbps) 720x576/50i	MPEG SD HQ (9Mbps) 720x576/50i (25p Scan)

« (Sony Corporation, 2017).

Stojalo za kamere:

»- znamka stojala: Sachtler FSB 6 TMD

- teža/max višina stojala: 5,1 kg/158 cm

- nosilna teža: 1,5 – 8 kg

- standard: 75 mm« (Sachtler, 2017).

Slika 4: Stojalo Sachtler FSB 6

Vir: (Klasinc, 2017)

Lučka, ki se je uporabljala:

»- znamka: Comer CM-LBPS18000

- tip baterije: Sony NP-F baterija

- maksimalna jakost: 18W

- moč lučke: 1800 lux pri 1m

- pokrivni kot: območje široke razpršene svetlobe (90 in 45 stopinj)

- možnost nastavljanja jakosti svetlobe s potenciometrom-

- temperatura svetlobe: 4500K in 3200K (možno spreminjati z obstoječim filtrom)« (L.A. Color Pros, 2017).

Slika 5: Lučka Comer CM-LBPS18000

Vir: (Klasinc, 2017)

Za intervju smo uporabili sledeči brezžični mikrofon:

»- znamka: Seinnheiser AVX – 835

- snemalna karakteristika: Kariotidna

- frekvenčni obseg: 20-20.000 Hz

- priklop diversity sprejemnika direktno v XLR avdio vhod na kameri

- optimatizirano dinamični razpon >120 dB (A)

- avtomatsko iskanje frekvence 1880-1930 MHz« (Sennheiser electronic Gmb H & Co. KG, 2017).

Slika 6: Mikrofon Seinnheiser AVX – 835 SET

Vir: (https://en-us.sennheiser.com/camera-wireless-laval, 2017)

2.7 Scenarij

»Slika pove več kot tisoč besed, zato pomeni pisati za film biti sposoben z besedami ustvarjati gibljive slike« (Grove, 2010).

Del projekta je tudi scenarij, ki ga je potrebno zelo skrbno pripraviti, ker je le od tega odvisno, kako bo potekalo delo na terenu. Priprava scenarija za reportažo je specifična, ker ne gre za igrano zadevo. Čeprav lahko poznamo vprašanja v naprej, ne moremo predvideti odgovorov, ki jih bomo dobili, in na osnovi tega improvizirati pri razvijanju ideje. Istočasno lahko pride med delom na terenu do trenutka, ko se pogovor z intervjuvancem razvije v smeri, da se porodijo še kakšna dodatna vprašanja, ki pa jih je težko vključiti v scenarij.

Kot že omenjeno, je bil prostor, kjer so se opravljali intervjuji, v naprej znan. V mojem primeru je bila tudi težava, da so bila vprašanja v angleškem jeziku in jih je bilo potrebno za reportažo prevesti v slovenščino. Izjema so bila le vprašanja v intervjuju s Tino in Lucijo, ki sta Slovenki.

V času snemanja sem imel scenarij zastavljen samo »v glavi«, kar se je izkazalo za pozitivno, ker smo bili člani ekipe zelo dobro usklajeni tako med seboj kot tudi z organizatorjem. Scenarij je v pisni obliki nastal šele ob izdelavi projektne naloge pri predmetu avdio video produkcije. Zaradi njegove obsežnosti (po pravilih pisanja scenarija je potrebna za vsako osebo nova stran) je v nadaljevanju podan samo primer za vsakega intervjuvanca, pa še to samo za osebe, ki so bile vključene v reportažo (izdelek) in ne za vse nastopajoče, obiskovalce in organizatorje.

Med nastopajočimi sem se odločil za Gino Gerson, Lolo Taylor, Alexis Crystal ter Tino in Lucijo. Preostanek scenarija je podan v prilogi diplomskega dela v obliki projektne naloge z naslovom Reportaža iz sejma erotike, ki je bila narejena pri projektnem delu AV produkcije.

INTERVJU - GINA GERSON

VPRAŠANJE 1: Koliko si stara?

VPRAŠANJE 2: Od kod prihajaš?

VPRAŠANJE 3: Kako to, da si se odločila za pornografijo?

INTERVJU – LOLA TAYLOR

VPRAŠANJE 1: Kako dolgo si že v tej pornografski industriji?

VPRAŠANJE 2: Kako si pričela s tem poklicem?

VPRAŠANJE 3: Ti je bolj všeč nastopanje z dekleti, fanti ali mešano?

INTERVJU – ALEXIS CRYSTAL

VPRAŠANJE 1: Koliko si stara?

VPRAŠANJE 2: Kako dolgo si že v tej industriji?

VPRAŠANJE 3: Kako si pričela z pornografijo?

INTERVJU – TINA IN LUCIJA

VPRAŠANJE ZA TINO: Ko smo opazovali vajin nastop na drogu, je bilo opaziti zahtevne gibe. Koliko priprav je potrebnih, da osvojiš to tehniko?

VPRAŠANJE ZA LUCIJO: Si se pred tem ukvarjala s kakšnim športom kot je gimnastika ali kaj podobnega?

VPRAŠANJE ZA TINO: So bile prisotne že kakšne poškodbe?

INTERVJU SOCIOLOG

VPRAŠANJE 1: Zakaj je po vašem mnenju tako velik interes za pornografijo?

VPRAŠANJE 2: Kaj ljudi privede do tega, da se odpravijo v pornografsko industrijo?

VPRAŠANJA - MIMOIDOČI

VPRAŠANJE 1: Gledate ali spremljate pornografijo?

VPRAŠANJE 2: Zakaj DA/NE?

2.8 Karakterizacija likov in casting

V pripravljalnem delu nastajanju nekega določenega avdio video produkta je potrebno pripraviti casting in karakterizacijo likov. To je običajna praksa predvsem pri snemanju filmov ali dokumentarcev, pri sami reportaži pa karakterizacije ni potrebno opredeljevati, ker je že v naprej znana. V našem primeru gre za reportažo iz dogodka, kar pomeni, da so intervjuvanci nastopajoči na odru, lahko pa se opravijo še intervjuji z gosti na dogodku, organizatorji, organizacijsko ekipo itd...

V našem primeru nismo v naprej vedeli, kateri intervju bo uporabljen v končnem izdelku, zato smo jih opravili z vsemi nastopajočimi na sejmu sLOVErotika. Kot je omenjeno v poglavju Scenarij, sem za finalni izdelek izbral pogovore z naslednjimi osebami:

- Gino Gerson,
- Lolo Taylor,
- Alexis Crystal ter
- Tino in Lucijo.

Zgoraj navedene osebe imajo svojo specifiko. Prve tri so bile ob hitrem vzponu internetne pornografske industrije najbolj znane in tudi najbolj profesionalne. Tina in Lucija pa sta Slovenki iz plesnega studia Madmoiselle, ki se ukvarjata s plesom na drogu.

Potek izbire sociologa Aleksandra Solovjeva je opisan že na začetku v poglavju Ideja. Pri njem bi lahko opisal karakterizacijo, ker je šlo za igrano vlogo. Pred izvedbo tega intervjuja se je bilo potrebno že na začetku dogovoriti glede časovne omejitve, saj bi lahko na tematiko, ki jo je opredeljeval pred kamero, v realnosti posneli še eno reportažo. Aleksander Solovjev je bil med vsemi našimi intervjuvanci edini, ki je dobil vprašanja v predogled, da se je lahko ustrezno pripravil. Določili smo tudi časovno omejitev glede podajanja odgovorov, tako da je imel za vsak odgovor minuto časa, čeprav sem iz izkušenj montiranja prispevkov za televizijsko kroniko vedel, da lahko pri montaži intervju tudi odrežeš, v kolikor bi bili odgovori predolgi. Njegova karakterizacija je ekspert iz tega področja, ki odgovori na zastavljena vprašanja. Prostor in pozicija sta bila že predhodno določena, v njegovem primeru se mi je namreč zdelo najbolje, da sedi obrnjen v kamero in odgovarja na vprašanja s pogledom, usmerjenim vanjo. Opis karakterizacije sociologa Aleksandra Solovjeva ni potreben, saj gre prav tako za intervjuvanca, ki zgolj odgovarja na predhodno poznana vprašanja.

Mimoidoči, ki sem jih uporabil v reportaži, so predstavljali najbolj nepredvidljiv del, ker nikoli ne veš, kakšen odgovor lahko pričakuješ. Težava je lahko tudi, da nekdo odgovarja na dolgo in široko, kar povzroča problem pri montaži, saj je potrebno v tem primeru odgovor skrajšat, da gledalcu ne postane dolgčas. Karakterizacija likov tudi tukaj ni bila potrebna.

2.9 Snemalna knjiga

Za reportažo je težko narediti snemalno knjigo, ker na terenu vplivajo različni dejavniki. Reportaže imajo svoje specifike, ki so drugačne od specifik snemanja filmov. Skupna točka pa je na primer ta, da si lahko snemalec sam postavi kader oziroma določi mesto, kje bo napravil intervju ali posnel izjavo. Zelo pozoren mora biti na ozadje, ki absolutno vpliva na kvaliteto posnetka. Včasih je pri tem potrebne tudi veliko improvizacije, kar lahko ponazorimo s konkretnim primerom: režiser si na primer zamisli, kje se bo opravljal intervju, nato pa se pripeti, da intervjuvanec nima veliko časa in ga je potrebno prestreči. Snemalec v takšni situaciji nima veliko časa, da bi poskrbel za ozadje, temveč se mora zadovoljiti s tem, kar je nastalo v danem trenutku. V takšnih primeriš se šele pri pregledovanju materiala sprejema odločitev, ali bo posnetek uporabljen ali ne.

Razlika od igrane zadeve je tudi v tem, da imamo na razpolago samo opcijo postavitve kadra novinar – intervjuvanec. Tukaj je zelo praktično, če smo predhodno dogovorjeni z organizatorji, ki poskrbijo, da si nastopajoči vzame čas za izjavo ali intervju. V našem primeru smo imeli to srečo, da smo vsak dan pred pričetkom snemanja lahko naredili terminski plan v sodelovanju z organizatorjem. Le tako smo uspeli doseči, da je bilo ozadje primerno za snemanje in točno takšno, kot smo ga želeli. Prednosti so se izkazale tudi z dvema razpoložljivima snemalcema, saj je to pomenilo, da je lahko eden od njiju snemal dogajanje na odru, drugi pa je lahko bil na voljo novinarju za intervju.

Med snemanjem intervjuja s sociologom ni bilo nobenih težav, ker je bila situacija prav tako že v naprej pripravljena. Sami smo lahko izbrali lokacijo in pozicijo. Do težav lahko pride pri anketirancih, ker jih je potrebno ustaviti na ulici. V takšnih primerih je najbolje, če snemalec snema brez stojala in ima vklopljeno stabilizacijo, režiser in montažer pa lahko samo upata, da se mu roke čim manj tresejo.

Spodaj je podanih nekaj primerov postavitve, ki smo jih uporabili za intervju (več o kadriranju je opisano v poglavju Snemanje).

Slika 8: Primer kadra 1

Vir: (Klasinc, 2017)

Slika 7: Primer kadra 2

Vir: (Klasinc, 2017)

Slika 10: Primer kadra 3

Vir: (Klasinc, 2017)

Slika 9: Primer kadra 4

Vir: (Klasinc, 2017)

2.10 Location management

Ogled lokacije erotičnega sejma sLOVErotika je bil potreben samo prvo leto. Približno sem že vedel, kaj lahko pričakujem, saj sem se leto poprej sejma udeležil kot obiskovalec in tako tudi videl, kakšna je postavitev. Snemalec se, za razliko od mene, sejma ni še nikoli udeležil, zato sva si pred snemanjem podrobno ogledala dogajalni prostor. Med ogledom sva ugotovila, da je pozicija odra na sredini dvorane. To je zelo dobro izhodišče za snemanje, ker ima snemalec veliko maneverskega prostora glede pozicioniranja kamere. Lahko je statičen, kar pomeni, da snema s stojalom, ali pa dinamičen in snema brez stojala. Ker je dogajanje na odru pestro in se nastopajoči konstantno premikajo ter rotirajo, mora snemalec uporabiti med snemanjem oba prijema (statičnega in dinamičnega).

Slika 11: Oder 1

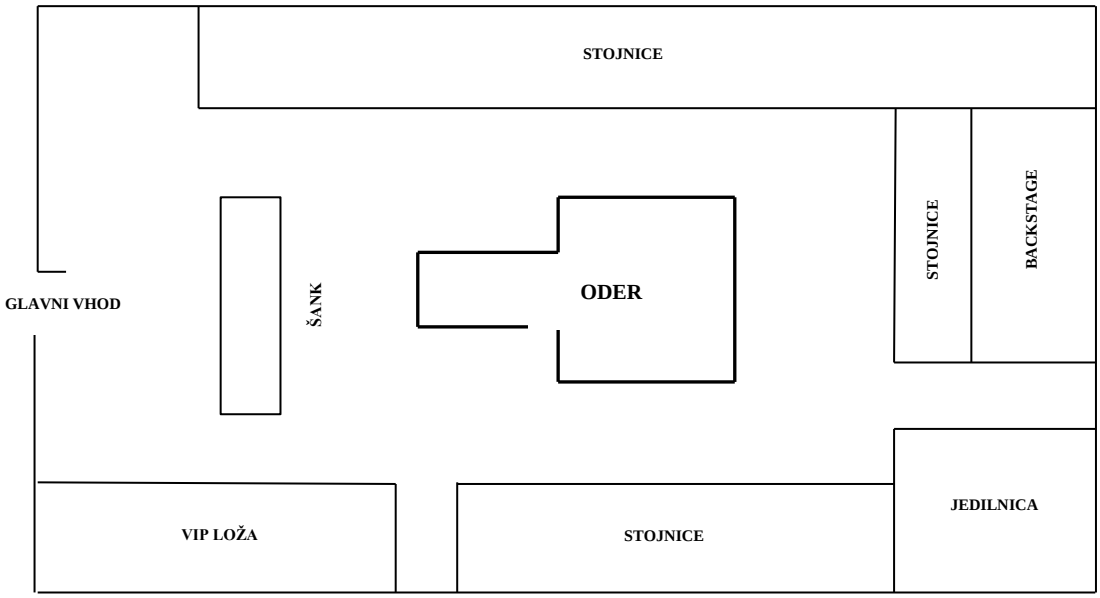
Vir: (Klasinc, 2017)

Slika 12: Oder 2

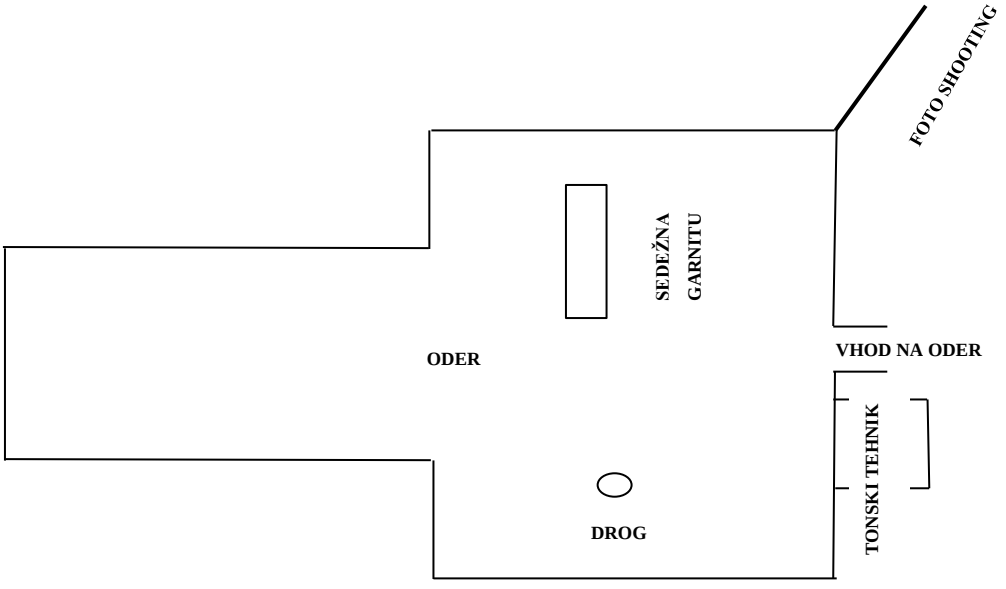
Vir: (Klasinc, 2017)

Sliki 13 in 14 predstavljata primera fotografij iz posnetkov iz leta 2014. Napravljeni sta zgolj za namen vizualizacije. Pred nastankom teh fotografij sva s Simonom napravila več skic, ki so bile potrebne za pripravo location managementa (Slika 15, 16, 17, 18 in 19).

Slika 14: Tloris dvorane – Skica 1

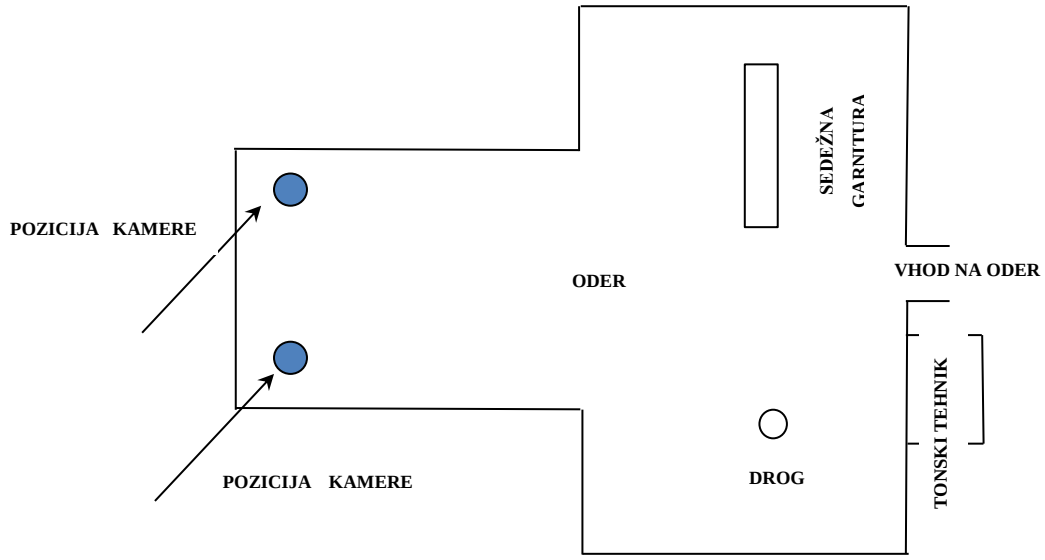
Vir: (Klasinc, 2017)

Slika 13: Tloris odra – Skica 2

Vir: (Klasinc, 2017)

Po tem, ko sva si izrisala tloris prizorišča, sva s Simonom temeljito proučila, kje je smiselno postaviti kamere. Kot že omenjeno, je zelo efektivno, da imamo možnost snemanja s stojalom in brez njega. Ko snemalci opravljajo snemanja z več kamerami, so navadno vodeni preko komunikacije iz režije. Od tam jih montažer ali režiser usmerjata, kaj naj snemajo, kateri kader itd… Tukaj je bilo drugače, ker nismo imeli režije, zato sva sama prišla do sledečih postavitev (Slika 17).

Slika 15: Označba pozicija kamere na odru s stojalom – Skica 3

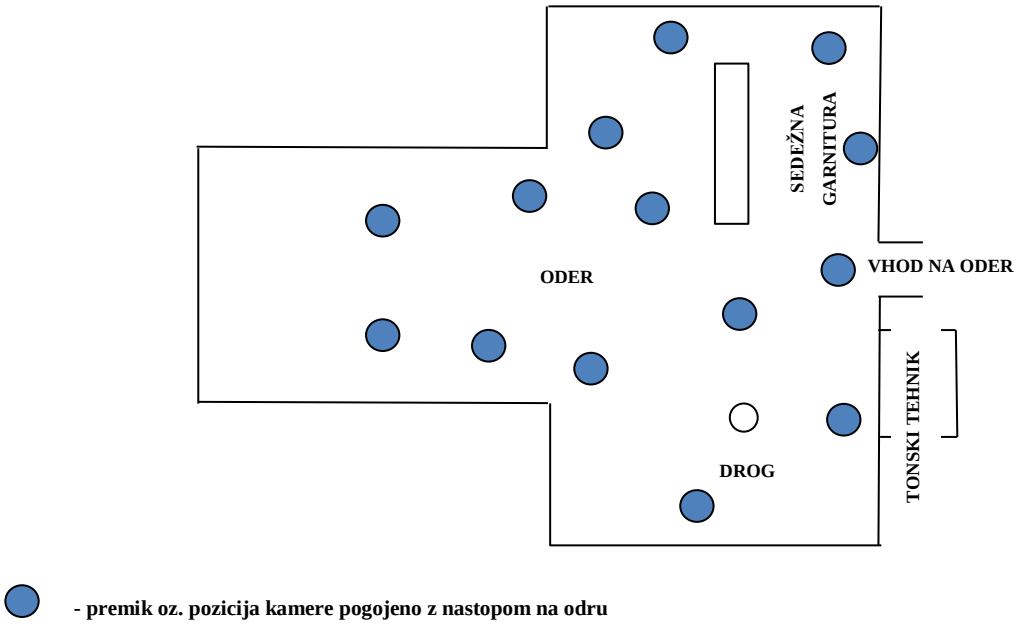
Vir: (Klasinc, 2017)

Na skici je razvidna pozicija kamer. Snemalca sta si zelo blizu, kar pomeni, da lahko med seboj komunicirata. Že na začetku se morata dogovoriti, katere kadre bosta snemala, da se leti ne podvajajo. Kadri, ki so se uporabljali, so bili P0, P1, P2, P3, P4 in P5 (kadri so definirani v poglavju Snemanje). Ko si snemalca razdelita vloge, je zadeva lažja in tudi pri montaži ne pride do zapletov.

Nato je bilo potrebno pripraviti še skico za snemanje brez stojala, pri čemer sva morala upoštevati dejstvo, da se nastopajoči ves čas gibljejo po odru in se obračajo k publiki. Kot je razvidno iz tlorisa, je bil položaj občinstva predviden okrog celotnega odra, kar zahteva veliko koordinacije snemalcev. Na zgornji skici (Slika 17) je vidno, da sta snemalca pozicionirana v neposredni bližini, da lahko komunicirata med seboj in se po potrebi medsebojno usklajujeta. Snemalec na levi strani lahko pokriva snemanje nastopajočega brez stojala, ko se giblje po levi strani in obratno. V trenutku, ko eden od snemalcev zapusti stojalo in snema brez njega, mora biti drugi snemalec zelo previden. Obstaja velika verjetnost, da se bo snemalec brez

stojala pojavljal v kadrih snemalca s stojalom. To lahko oteži delo pri kasnejši montaži, ker je lahko veliko posnetkov neuporabnih. Iz tega vidika je dobro, da je snemalec izkušen.

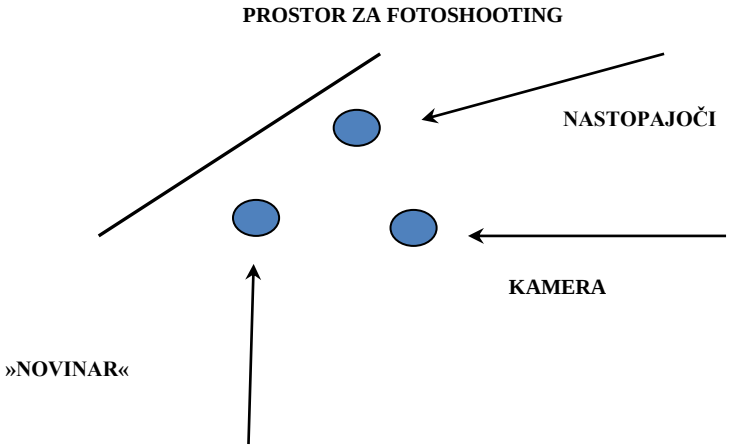
Gibanje kamere brez stojala je označeno na spodnji skici (Slika 18).

Slika 16: Označba gibanje kamere brez stojala – Skica 4

Vir: (Klasinc, 2017)

Zraven zgoraj navedenih stvari je še bilo potrebno izrisati skico prostora (Slika 19), kjer se bodo opravljali intervjuji. Odločil sem se, da bo za ozadje služil prostor, ki je bil s strani organizatorja namenjen za fotografiranje, saj je bila v njem že pripravljena kulisa z njihovim transparentom.

Slika 17: Prostor za intervjuje – Skica 5

Vir: (Klasinc, 2017)

3 PRODUKCIJA

3.1 Snemanje

Snemanje bi lahko razdelili na tri dele. Prvi del obsega snemanje sejma (obeh), drugi del predstavlja snemanje ali anketiranje naključnih ljudi na ulici, tretji del pa snemanje sociologa, Aleksandra Solovjeva.

PRVI DEL SNEMANJA:

Na 7. in 8. sLOVErotiki se je snemalo s kamerami »Sony HXR-NX5E.

Leta 2014 je bila na voljo samo ena kamera, medtem ko je bila naslednje leto na voljo še ena in smo lahko snemali z dvema hkrati.

Kakšne so bile postavitve kamer, je lahko razvidno v poglavju Location management. Kadri, ki so se uporabili, so bili P0, P1, P2, P3, P4 in P5. Oznake in izrazi kadrov so lahko imenovani zelo različno in so pogosto tudi stvar dogovora, zato se včasih poimenovanja razlikujejo celo med televizijskimi postajami. Za intervjuje smo uporabili sledeče:

» - P0: človeka pokažemo celega, na dnu in na vrhu slike ni praznega prostora.

- P1: človeka pokažemo od kolen do glave.

- P2: je kader, v katerem pokažemo človeka od popka do glave.

- P3: človeka pokažemo od prsi do glave.

- P4: pokažemo človekovo glavo in manjši del vratu.

- P5: pokažemo človeški obraz.« (Perovič & Šipek, 1998, str. 25-26).

Prvo leto je bilo iz snemalnega vidika nekoliko kaotično. Intervjuji so se lahko snemali samo v času, ko so nastopali »performerji« na odru, tako da so se določeni nastopi zamudili. Tukaj se je izkazalo kot pozitivno, da se je sejem snemal vse tri dni, ker nam je na račun tega uspelo posneti vse nastope. Tega leta sva bila v vlogi snemalcev oba s Simonom. Pred snemanjem sem se uskladil z organizatorjem, da smo naredili terminski plan, ker je le tako lahko snemanje potekalo nemoteno. Istočasno je bilo pozitivno tudi to, da nam je bilo dovoljeno snemanje na odru. Snemanje iz publike bi lahko vplivalo na kvaliteto posnetkov, saj se ti lahko kdo iz občinstva nehote zaleti v stojalo in dobiš neuporaben posnetek. Med publiko tudi ni toliko maneverskega prostora za snemanje brez stojala. Pogosto se tudi dogaja, da imaš na posnetkih glave od občinstva, kar pomeni, da posnetek ni kvaliteten.

Naslednje leto sta bili na voljo dve kameri, pri snemanju pa sva si s Simonom zagotovila pomoč. Na koncu se je izkazalo, da sva pomoč potrebovala le za tri nastope, saj sva si prvo leto snemanja nabrala toliko izkušenj, da sva se drugo leto že veliko bolje organizirala. Snemanje je prav tako potekalo tri dni. Izkazalo se je, da bi zadostovala že dva snemalna dneva, ker tretji dan ni bilo več potrebno opravljati intervjujev, vsi nastopi pa so se podvajali.

Osvetlitev je prvo leto predstavljala veliko težavo, ker se je snemalo samo z lučko, ki je navedena v analizi začetnega stanja. Tukaj je bil problem, ker sva intervjuje snemala po celotni dvorani, kar se je izkazalo za nepraktično. Dvorana je bila preveč temna in tudi organizatorji niso imeli nekega posebnega prostora z zadovoljivo ali primerno svetlobo (z našo lučko ali brez). Izjema je bila v slačilnici, kamor pa žal nismo imeli vstopa. Če bi hoteli doseči boljšo svetlobo, bi potrebovali še vsaj eno reflektorsko luč in človeka, ki bi nam jo držal in prenašal po prostoru. Žal nam je manjkala ena oseba, ki bi bila zadolžena za luči.

Naslednje leto smo našli prostor oz. lokacijo, ki je imela dovolj svetlobe, da je bila že lučka dovolj. Snemalni prostor je bil zmeraj isti in je označen na sliki 15 v poglavju Location management. Ta prostor so organizatorji namenili za fotografiranje in je bil že sam po sebi delno osvetljen. Kljub temu smo uporabili še lučko, da smo dobili potrebno svetlobo.

Včasih se na hrupnejših prizoriščih snemanja, na primer na koncertih, lahko pojavi težava z zvokom, v kolikor je za ton zadolžena kakšna manj izkušena oseba. Težav z zvokom na snemanju erotičnega sejma na vso srečo ni bilo. Snemalec je ves čas uporabljal slušalke in na ta način nadziral zvok, istočasno pa je imel na kameri še poteciometre, s katerimi je videl jakost. Zvok se je na ta način lahko ves čas reguliral. Težave lahko nastopijo pri govornikih v primeru glasnega ozadja. Med našim snemanjem je bila v ozadju ves čas zelo glasna glasba, ker so potekali nastopi na odru. V takih trenutkih ljudje »avtomatsko« govorimo glasneje zaradi ozadja. Če snemalec ni dovolj pozoren, lahko hitro pride do tega, da je zvok popačen ali v žargonu »sferceran«. Obstaja sicer tudi funkcija na kameri, s katero bi lahko zvok naredil na avtomatiko. To bi omogočilo, da govornik ne bi bil nikdar preglasen, ampak je bolje, če jakost zvoka »reguliramo« ročno, ker tudi pri avtomatiki se lahko pripeti, da je nihanje zvoka preveč moteče (še posebej v tihih prostorih) in zato težko uporabno v montaži. Mi nismo imeli teh težav, ker je bil Simon zelo pozoren in tako ni prišlo do neželenega popačenja.

DRUGI DEL SNEMANJA:

Drugi del snemanja je bilo snemanje naključnih ljudi, ki so predstavljali »anketni« del reportaže. Pri snemanju publike nisva naletela na težave. Snemalo se je v mesecu septembru. Vse, kar je bilo pri tem delu potrebno, je bila izbira pravega trenutka. Pravi trenutek je tisti, ko imaš na razpolago veliko ljudi in dobre vremenske pogoje. Na snemalni dan nam je vreme šlo na roko, saj je bilo sončno in v mestu (snemala sva na Ptuju) tudi veliko ljudi, zato za snemanje ni bila potrebna preobsežna oprema (lučke, stojala in torbe za kamero). Anketo sva z Simonom posnela v petek (takrat so ljudje že bolj sproščeni, ker je vikend pred vrati in dostikrat so bile terase še polne ljudi, ki so sproščeno pili pivo). V večini primerov se na televizijah poslužujejo snemanja anket kar »z roke«, kar pomeni, da snemalec nima stojala. Prednost tega je večja mobilnost. Na srečo imajo Sony kamere dobro stabilizacijo, ki pripomore, da se slika ne »trese«. V enem izmed lokalov sva naletela na polno teraso, kjer sem našel dovolj oseb, ki so ustrezale mojim kriterijem za anketo, kar pomeni mlade med 18-im in 30-im letom starosti obeh spolov. Posebna zanimivost je bila anketiranje dveh parov, ki sta s svojimi odgovori definitivno popestrila rezultate ankete.

TRETJI DEL SNEMANJA:

V tretjem delu snemanja sva se soočila s težavo pri snemanju sociologa. Najbolj idealno bi ga bilo seveda posneti na samem prizorišču erotičnem sejmu, kar pa ni bilo izvedljivo. Pri njem smo imeli dve možnosti. Ena je bila, da ga povabimo na ptujsko televizijo in bi ga posneli v studiu pred zelenim platnom, imenovanim chroma key. V studiu je v večini že nastavljena svetloba in ne bi bilo veliko dela z reflektorji. Vse, kar bi bilo potrebno narediti kasneje, je najti primeren posnetek, s pomočjo katerega bi lahko z montažo dosegel takšno vizualizacijo posnetka, da bi izgledalo, kot da je bil intervjuvanec dejansko na sejmu. Druga možnost je bila, da najdemo prostor, kjer bi ga lahko posneli brez pomoči studia. Odločil sem se, da ga posnamemo pri njem doma. Poiskali smo primeren prostor v dnevni sobi in nato opravili s snemanjem. Kasneje sem ugotovil, da bi zaradi slabe svetlobe lahko uporabili lučko, kar sem poskušal naknadno popraviti v fazi montaže kolikor se je dalo.

4 POST PRODUKCIJA

4.1 Montaža

Montaža je to, kar je zapisala Dominique Villain: »Montažo bi najprej označila za postopek, ki pripada zadnji fazi izdelave filmov, post produkciji. Montaža slike, montaža zvoka, mešanje ter laboratorijskega dela tvorijo tisto, kar imenujemo tudi zaključna dela. Za Alaina Resnaisa je to »konec, ki mu ni konca«« (Villain, 2000).

Le malo gledalcev je kdaj videlo, kako se montira. Tudi pri filmih ime montažerja le redko zaslovi. Najboljše montaže so namreč neopazne, nevidne. Tisti, ki montaže ne poznajo, menijo, da gre le za leplenje kadrov ali izločevanje slabih delov posnetega (Perovič & Šipek, 1998, str. 137).

Reportažo sLOVErotika sem montiral v programu Edius 6.0. Pred samo montažo se je bilo potrebno posvetovati s profesorjem, v kakšni obliki se naj reportažo zmontira. Lahko je namreč cenzurirana ali pa necenzurirana. Po posvetu sem vedel, da bo reportaža pornografska. Istočasno sem se za to odločil na podlagi rezultatov ankete.

Kot je že omenjeno, me je zanimalo, kakšno reportažo bi gledalec raje videl. Napravil sem tri enominutne posnetke. Na prvem je bila zadeva cenzurirana (seksualna vsebina je bila v kockah), na drugem je bila mehko erotična (nastopajoči so bili največ v spodnjem perilu ali pa se je videlo oprsje) tretji posnetek pa je bil v celoti trdo erotičen. Po elektronski pošti sem dvajsetim prijateljem posredoval sporočilo, naj si ogledajo posnetke in mi odgovorijo na vprašanja. Prvo vprašanje je bilo, kateri posnetek si bi raje ogledali na televiziji. Temu je nato sledilo še vprašanje, ali bi raje videli mehko ali trdo erotično reportažo.

Vseh dvajset je pri prvem vprašanju odgovorilo s 3. verzijo (trdo erotično – necenzurirano). Tudi odgovori na drugo vprašanje so bili enotni, torej, da bi raje gledali trdo erotično reportažo. Vprašanja in posnetke sem poslal 10-im dekletom in 10-im fantom. Starostne skupine pri tem nisem zamejil.

To je zadevo olajšalo, ker je montaža potekala hitreje. Hitreje zato, ker nisem rabil iskati specifičnih kadrov, kjer so nastopajoči samo v spodnjem perilu ali oblečeni. Ni se mi bilo potrebno ozirati na to, ali je oseba slečena ali oblečena, ali se vidijo prsi, ali se vidi spolni ud ipd.

Montaža je sledila načrtu, ki sem ga napravil že na začetku. Reportaža se prične z »introm« ali »jinglom«, kjer se v hitrem tempu menjujejo kadri nastopajočih na odru. Vse skupaj je

podloženo z glasbo in traja v maksimalni dolžini 30 sekund. Na koncu »jingla« se pojavi napis, da gledalec ve, kaj bo gledal (naslov izdelka). Uvodu sledi izjava sociologa, nato se predstavi prva oseba. V nadaljevanju sledi prvi del anket mimoidočih, za tem še drugi intervju in nato ponovno izjava sociologa. Reportaža se nadaljuje še s predstavitvijo tretje nastopajoče osebe, ki ji sledita drugi sklop mimoidočih in še končni del pogovora s sociologom, zaključi pa se še z zadnjim intervjujem in zaključnim bobnom.

Po načrtu sem se lotil montiranja podobno, kot bi montiral prispevek za televizijske novice. Temeljito sem šel skozi intervjuje in jih »porezal«. Ves nepotreben material v intervjujih sem zavrgel, da sem lahko izluščil čim krajšo vsebino, ki se mi je zdela pomembna. Nato je sledilo podlaganje intervjujev. Z namenom, da izdelek dobi okvir, sem se odločil pred vsakim intervjujem narediti 15 sekundni »teaser«, ki napove, katera nastopajoča sledi. »Teaser« je bil zmontiran po istem sistemu kot začetni »jingl«, s hitro menjujočimi kadri, podloženimi z glasbo, na koncu pa napis osebe.

Po uspešni montaži izdelka je sledilo delo s podnapisi. Če ta del montaže ni ustrezno organiziran, se prav lahko zgodi, da traja časovno dlje kot preostala montaža. Tudi tukaj sem se posvetoval s profesorjem in oba sva bila mnenja, da se izdelek ne bo »cenzuriral« in olepševal glede na besedni zaklad, ker je že celotna reportaža necenzurirana in bi preveč olepšano besedišče le pokvarilo izdelek.

Po opravljenih podnapisih je bilo potrebno vstaviti še vso grafiko, podpisati vse osebe in napraviti zaključni boben.

Montaža je potekala manj kot mesec dni, kar je razvidno iz tabele v poglavju Terminski načrt.

Dodatno težavo mi je nato povzročila fakulteta. Za predmet projektna AV produkcija sem zmontiral necenzurirano verzijo reportaže. Kasneje sem dobil navodila od fakultete, da bo potrebno zmontirati še cenzurirano verzijo, ker prvotne reportaže ne morejo objaviti na svoji spletni strani zaradi pornografske vsebine. To je pomenilo, da sem moral predelati vse podnapise in cenzurirati vse »neprimerne« predele. Na razpolago sta mi ostali dve možnosti. Lahko bi poiskal nove ne-pornografske kadre, vse še enkrat zmontiral oz. podložil intervjuje ali pa bi vse skupaj samo »zablural«. Odločil sem se za drugo možnost, ker sem ugotovil, da mi vzame manj časa.

Na koncu sem ugotovil, da imam dve reportaži.

4.2 Grafika

»Prvi vtisi so pomembna stvar v tv produkciji. In prvi vtis, ki ga občinstvo dobi iz vaše produkcije, lahko prihaja iz začetne grafike. Grafika pripomore k nastavitvi stila in ambienta programa ter tudi vodi in informira. Kvalitetno oz. dobro narejena grafika pripomore k uspehu bilo katere produkcije. Slabo narejena grafika pa takoj diskreditira celotno produkcijo. Grafika ne rabi biti preveč zakomplicirana, ampak samo dovolj razumevajoča, da hitro pridobi pozornost občinstva. Mora biti tudi kratka, jasna in primerna v njenem slogu oz. stilu.

Vrste tv grafike:

- začetna grafika (naslovna) – sporoča začetek oddaje,
- podnapisi (identificirajo ljudi , kraje)
- zasluge (prikaže osebe, ki nastopajo ali so prispevale k produkciji),
- končna grafika – pripelje program do končne sklenitve.« (Millerson & Owens, 2009)

Kot je zgoraj omenjeno, je grafika pomemben del izdelka. Če grafiko izdeluje montažer, je postopek lahko hitrejši, ker zaporedje ni tako pomembno. Montažer ima »v glavi« že izoblikovano vizijo, kakšen bo izdelek (vizualno) in si lahko izdela grafiko vnaprej. Težava lahko nastane, ko dela grafiko nekdo drug, ki ne montira izdelka. Pri naši reportaži sem imel težave, ker sem moral Alji predstaviti, kakšen bo izdelek. Montažer in grafik se »morata najti« ali dopolnjevati. Vsaka oseba si lahko grafiko predstavlja po svoje in zaradi tega lahko nastopijo težave. Da bi se temu izognil, sem na podlagi odličnega sodelovanja z organizatorji uspel dobiti celoten CGP erotičnega sejma sLOVErotika.

Kot je že omenjeno v diplomskem delu, je grafiko napravila Alja Mlakar v Adobe Premiere Photoshop CS5. Za povabilo Alje v delovno skupino sem se odločil, ker je končala srednjo oblikovno šolo, ima izkušnje na tem področju in jo grafika tudi zanima. Poslal sem ji reportažo z označbami, kje je potrebna grafika. V telefonskem pogovoru in preko elektronskega sporočila sem ji poskusil še dodatno predstaviti mojo »perspektivo«, kako sem si vse skupaj zamislil. Na podlagi CGP-ja in najine komunikacije je Alja izdelala grafiko, ki sem jo nato vstavil v reportažo.

Ker delam na televiziji in poznam osnovne Adobe Photoshopa (uporabljali smo ga tudi v šoli) sem prišel do spoznanja, da bi grafiko take kakovosti lahko opravil v montaži tudi sam. Vsi programi (upoštevam Edius in Adobe Premiere – ta programa uporabljajo televizije za montažo) imajo že veliko možnosti, ki jih lahko opraviš v samem programu. Zraven tega pa bi lahko CGP napravil sam in ga vstavil v Edius.

5 PREDVAJANJE IZDELKA

Za vsak izdelek je zelo pomembna faza predvajanje. V današnjem času obstaja zelo veliko medijev, s pomočjo katerih se lahko izdelek promovira. Glede na naravo reportaže oz. izdelka, kjer gre za trdo erotično ali pa pornografsko vsebino, je to omejeno. Za takšne vsebine je veliko težje doseči, da se izdelek predvaja. V Sloveniji imamo veliko televizij, večina gledalcev pozna le nekaj osrednjih programov, ki jih pogosto gledajo, vendar prihajajo iz različnih mest. Danes ima vsaka občina svojo televizijo, ki načeloma predvaja program, povezan z dogodki v njihovem kraju. Veliko teh manjših televizij tudi sodeluje med seboj v obliki izmenjave programa.

Naš izdelek se bo necenzuriran predvajal na ptujski televiziji PeTV v urah, primernih za te vrste vsebine. Ker pa sodelujemo z različnimi lokalnimi televizijami, bomo reportažo ponudili tudi njim, saj jih je kar nekaj zainteresiranih za erotično ali trdo erotično vsebino. Za ptujsko televizijo je to na nek način vzajemno sodelovanje, ker si oboji delamo promocijo preko tega izdelka.

Za štiri največje obstoječe televizije v Sloveniji menim, da takšne reportaže ne bi predvajale. Nacionalna televizija je in mora biti v nekih okvirih, ki so razumljivi, medtem ko POP TV, Kanal A in Planet TV niso dovolj pogumni, da bi takšne vsebine predvajali, ker so tako zaviti v predvajanje rumenega tiska, ki je že na meji takšnega »abnormalnega abstraktnega poneumljanja« slovenskega naroda, da gre gledalcu na bruhanje. Ampak sam sem samo eden od pripadnikov manjšine, ki ne želi biti poneumljena s strani komercialnih televizij. Le-te, kot je videti, ne premorejo zadostnega kadra, ki bi našel rešitve za njihovo gledanost brez poneumljanja ljudi, manjka jim inovativnih pristopov in idej, da bi bili sposobni ustvariti nekaj konstruktivnega, kar bi privlačilo širše množice.

Če bi bila reportaža v »mejah normale« (cenzurirana) bi še morda uspelo, da se predvaja vsaj na eni od teh televizij. Načeloma se vse te komercialne televizije pojavijo na sLOVErotiki, vendar novinarji navadno poročajo o tem samo v obliki novice v informativnih oddajah. Istočasno vse večje televizijske postaje ne želijo predvajati vsebin manjših lokalnih televizij, ker imajo z njimi (ne vsemi, samo določenimi, ki imajo status »regijska«) sklenjene pogodbe, da jih uporabijo za snemanje pomembnih ali udarnih novic, medtem ko njihovih reportaž, filmčkov ipd. ne želijo objavljati. Ta reportaža ima povrh vsega še specifiko, ki se je slovenske komercialne televizije pri predvajanju izogibajo.

Za to vsebino bi lahko bil interes le pri manjših lokalnih televizijah, s katerimi že sodelujemo na ptujski televiziji. Ker sem veliko v kontaktu (pripravljam tudi spored in skrbim za izmenjavo vsebin na PeTV) tudi s televizijskimi postajami, katerih vsebin ne predvajamo, bi mogoče vsebina pritegnila tudi katero od teh. Definitivno pa lahko na podlagi izkušenj (pogovor in sodelovanje z njimi) zatrdim, da bi cenzurirana verzija pritegnila veliko več zanimanja kot necenzurirana.

Zanimanje za reportažo v necenzurirani različici so izrazili TV Idea, VTV, Ormoška televizija, TV Arena, NET TV, Koroška televizija itd… S temi televizijami PeTV sodeluje, iz česar je razvidno, da v severovzhodni Sloveniji manjše televizije lahko sodelujejo v obliki izmenjave programa.

Potrebno je tudi omeniti, da v kolikor na ptujski televiziji ne bi prišlo do zamenjave urednika, tudi pri nas ne bi predvajali reportaže v trdo erotični ali pornografski izvedbi. Prejšnji urednik je imel drugačno stališče do pornografskih vsebin. Novi urednik je na srečo dosti bolj sprejemljiv, dovzeten za to tematiko.

Več je opisanega še v poglavju diplomskega dela z naslovom Nadgradnja izdelka. Že sam naslov pove, da poglavje daje odgovore na to, kako izdelek nadgraditi. Na tem mestu še velja omeniti, da moj izdelek v okviru diplomskega dela še ni bil objavljen na nobeni televiziji, saj želim s predvajanjem počakati, dokler ne opravim še zadnje obveznosti na fakulteti.

6 ANALIZA KONČNEGA STANJA

Analiza končnega stanja bo zajemala več segmentov. Istočasno pa bo prikazano, kako sem realiziral cilje in potrdil hipoteze.

6.1 Splošno

Pri snemanju reportaže sem kot idejni vodja in vodja skupine ugotovil, da so se poznale izkušnje, ki sem jih pridobil tekom prvega snemanja v letu 2014.

Primerjava med posnetki iz let 2014 in 2015 pokaže na velike razlike med njimi. Moja osebna ocena je, da je posledica kvalitetnejših posnetkov predvsem v organizaciji. V letu 2015 sem bil veliko več v kontaktu z organizatorji, kar je doprineslo k temu, da sem lahko natančno načrtoval lokacije snemanja, terminske plane, sestavo ekipe itd… Z vsem tem sem nadgradil izkušnjo in odpravil težave, s katerimi sem se srečal leto prej. Prednost je tudi ta, da sem podrobneje poznal lokacijo in več časa namenil načrtovanju.

Kot snemalec sem imel v letu 2014 vsekakor premalo znanja za takšno dogajanje. Takrat sem bil še »vajenec«, kar se snemanja tiče, oziroma začetnik z zelo malo znanja o kameri nasploh. Pozitivna stvar je sicer bila ta, da je imel Simon veliko več znanja s področja poznavanja kamere, na drugi strani pa mu je primanjkovalo izkušenj na terenu. Tako je tudi pri pregledu celotnega grobega materiala iz leta 2014 razvidno, da je bilo zelo dosti improvizacije. Pri pregledu materiala se vidi, da se med njim nahaja ogromno neuporabnega. Če upoštevam, da je bilo posnetkov za 6 ur in 20 minut v celoti, bi se z uporabnostjo posnetkov ta čas skrčil skoraj na polovico.

Težava, ki se je pojavila pri pregledu posnetkov iz 2014, je bila ta, da se je na trenutke videlo, da je snemalec v dilemi (mišljeno za oba, tako Simona kot tudi mene), ker nisva vedela, ali bi snemala za »lahko« erotično vsebino ali za »trdo«.

Dejstvo je, da se na televizijah vedno bolj uporablja pravilo »malo je dosti«, kar pomeni, da snemalec posname malo materiala, ampak so posnetki kvalitetni v takšni meri, da jih lahko uporabiš in se ti ni potrebno »prebijati« skozi pregledovanje posnetega materiala. Tukaj so mnenja lahko različna, ker to pogosto velja za novice, ki jih pripravljajo televizijske hiše. Nekateri so mnenja, da za reportažo velja ravno obratno, »dosti je dobro«. Mnenja »malo je dosti« je bil tudi profesor Samir Bajrić, ki nam je predaval predvsem praktični del projektne AV produkcije. Je pa dejstvo, da ni definiral, za katere zvrsti naj bi to veljalo, kljub temu, da je temu pravilu dajal velik poudarek.

Za mojo reportažo bi se težko opredelil kot »malo je dosti«, ker te opcije nisem imel na voljo. Pregled materiala je lahko najbolj zamudna faza montaže. »Snemalec mora ponuditi posnetke, ki montažerju dopuščajo svobodno ustvarjanje« (Perovič & Šipek, 1998, str. 138). Večja količina posnetkov (minutaža) lahko ob slabi organizaciji pomeni daljšo montažo.

V posnetkih, ki so nastali leto dni kasneje, je razlika očitna. Nastopi so dosti bolj kvalitetno posneti in tudi snemanje je bilo bolj »utečeno«. K temu je veliko pripomoglo že to, da sva se s Simonom pred samim snemanjem posvetovala, pa tudi razpored vseh snemanj je bil že v naprej znan (v 2014 se je plan snemanja konstantno rušil zaradi preslabe organizacije).

Priprave so v letu 2015 potekale veliko bolj intenzivno. Točno se je vedelo, katero opremo bomo uporabili, lokacija je bila znana, poznali smo težave, s katerimi se bomo srečevali na odru, kontakt in komunikacija z organizatorji sta bila intenzivnejša. Prednost je bila tudi v tem, da so bili prvo leto organizatorji tako navdušeni nad najino vnemo po snemanju, da so nama ponujali veliko več pomoči, kot bi je verjetno drugače. V prvem letu je torej na rezultate vplival tudi dejavnik nepoznavanje dveh »nadebudnih snemalcev« iz Ptuja s strani organizatorja.

Pri meni se je poznala tudi razlika v pripravi iz novinarskega področja. V letu 2014 sem poznal samo dve nastopajoči osebi. Poznavanje druge je bilo bolj ali manj tudi čisto naključje, ker gre za znano igralka v filmski industriji za odrasle. Zanjo sem izvedel na samem dogodku, ker je ena od nastopajočih v sredo odpovedala svoj nastop in je organizator na hitro našel zamenjavo. O spremembi seveda nisem bil obveščen, prav tako pa organizatorji niso naredili popravka na njihovi spletni strani. Imel sem srečo, da sem to igralko poznal od prej in sem lahko pri postavljanju vprašanj improviziral. Naslednje leto je priprava na intervju potekala hitreje, ker sem poznal večino nastopajočih in sem tudi točno vedel, kaj jih bom spraševal. Pravzaprav je bilo moje poznavanje njihove »filmografije« že tako široko, da bi lahko opravljal intervjuje z njimi popolnoma brez pred pripravljenih vprašanj, sami intervjuji pa bi se najverjetneje prevesili kar v pogovorne oddaje.

6.2 Cilji

V diplomskem delu sem dosegel vse cilje, v nekaterih segmentih mogoče celo več, kot se je pričakovalo. Na koncu sta kot produkt mojega dela nepričakovano nastali kar dve reportaži in ne samo ena.

Cilji:

Cilj 1: Proučiti, kako idejo realizirati.

Cilj 2: Proučiti metode, kako se lotiti priprave reportaže.

Cilj 3: Proučiti, kako najhitreje in najučinkoviteje napraviti izdelek.

Pri prvih treh ciljih lahko podam utemeljitev, da sem idejo realiziral, ker sem napravil dve reportaži, pripravil vso potrebno dokumentacijo pri projektni AV produkciji in na koncu tudi napisal diplomsko delo iz tega področja. Metode so definirane v vsej dokumentaciji. Najhitreje in najučinkoviteje pa bi lahko izboljšal zadevo tako, da bi sejem snemal dva dni, anketo mimoidočih in intervju s sociologom tretji dan, nato pa bi zmontiral reportažo. Težava je bila, da sem imel predhodno že narejene posnetke in sem moral naknadno pripraviti vso potrebno dokumentacijo. Morda bi reportaža nastala drugače, če bi pripravljal dokumentacijo pred samim snemanjem in realizacijo. Glede na izkušnjo iz leta 2015 bi se tudi popolnoma drugače organiziral, v kolikor bi bilo potrebno zmontirati reportažo v enem tednu.

Cilj 4: Proučiti, kaj vse potrebuješ za nastanek reportaže (ekipa in finančna sredstva).

Cilj 5: Proučiti, kakšno obliko reportaže bi gledalci raje videli.

Cilj 6: Preko spoznanega proučiti, ali bi se dalo realizirati vse hipoteze, ki sem jih podal v naslednjem poglavju..

Cilja 4 in 5 sta tudi podrobneje opisana v celotni diplomskega dela. Pri cilju 4 je težko natančno definirati oz. se opredeliti, kaj vse potrebujemo za nastanek reportaže. Če pogledamo s profesionalnega vidika, kot na primer nacionalna televizija, bi lahko snemal sejem z šestimi kamerami, vsaka kamera bi imela zraven še asistenta, istočasno pa bi se snemalo še z režijo. To bi pomenilo minimalno 15 ljudi in posledično večjo porabo finančnih sredstev. Sam sem takšno delo v prvem letu opravil z dvema osebama, naslednje leto pa s tremi. Pri montaži sem vključil še dodatno osebo za izdelavo grafike, vendar se je izkazalo, da bi lahko tudi brez nje izpeljal zadevo.

Pri cilju 5 je podrobneje podan rezultat ankete, katero obliko reportaže bi gledalci raje gledali. To je bil tudi eden od razlogov, da je reportaža trdo erotična. Cilj 6 je podrobneje opredeljen v naslednjem poglavju Hipoteze.

6.3 Hipoteze

V začetku diplomskega dela sem podal tri hipoteze:

Hipoteza 1: Reportažo je možno realizirati hitreje oz. prej.

Hipoteza 2: Reportažo je možno izpeljati oz. realizirati z dvema osebama.

Hipoteza 3: Ena oseba lahko sama realizira reportažo.

Pri prvi zastavljeni hipotezi stojim za trditvijo, da je reportažo možno realizirati hitreje. Rešitev sem omenil že v poglavju Cilji. Reportažo bi lahko naredil samo iz posnetkov iz leta 2015, kar bi pomenilo dvodnevno snemanje sejma, tretji dan bi posnel ankete in intervju s sociologom, nato pa bi zadevo montiral. V bistvu je tudi razvidno, da snemanje intervjuja s sociologom in anketirancev vzame vsega skupaj 4 ure, kar pomeni, da bi določeno montažo lahko opravil še pred snemanje le-teh. V finančni konstrukciji je razvidno, da je bilo za montažo porabljenih 24 ur. S pravilno organizacijo lahko realiziram izdelek v enem tednu.

Drugo zastavljeno hipotezo dokazujem skozi celotno diplomsko delo. Prvo leto sva bila dva člana ekipe, naslednjo leto pa trije. Ker je bila organizacija dosti bolj efektivna v letu 2015, je v nadaljevanju razvidno, da sva z Simonom tretjega snemalca uporabila samo za snemanje treh nastopov. Glede na to, da so se snemali vsi nastopi minimalno dvakrat, bi lahko realizirala reportažo brez pomoči tretje osebe.

V poglavju Montaža je tudi lepo opisano, da osebe za grafično oblikovanje ne bi potreboval. Če pogledam vsa ta dejstva, je razvidno, da bi reportažo lahko realizirali samo dve osebi. Zato ta hipoteza drži.

Pri tretji hipotezi sem prišel do dileme, saj je ne morem niti potrditi in niti zavrniti. Razlog je, da bom sedaj sicer opisal rešitve oz. možnosti, kako priti do istega cilja samo z delom ene osebe, vendar tega v praksi nisem mogel preizkusiti. Pri montaži je že opisano, da lahko proces montaže in grafični izdelek naredi ena oseba. Prav tako lahko ena sama oseba zvokovno obdela zadevo, da ustreza vsem normativom. Največja težava je snemanje. V tem primeru bi se pred pričetkom moral odločiti oz. narediti selekcijo, katere nastopajoče želim imeti v reportaži. Če si izberem isto število nastopajočih, torej štiri, potem bi se moral organizirati tako, da bi posnel vse nastope intervjuvancev. Intervjuje bi načeloma lahko opravila ena oseba. Namesto mikrofona bi lahko uporabili »muho« ali »bubico«. To je daljinski mikrofon, ki se uporablja za snemanje pogovornih oddaj v studiih. Ta mikrofon se pripne na oblačilo osebe in voditelja v studiu. V mojem primeru bi lahko nastopila težava

zaradi morebitnih pomanjkljivo oblečenih intervjuvancev, saj »bubice« morda ne bi mogli nikamor pripeti. Če zanemarim to potencialno težavo, bi lahko »novinar« hkrati snemal in izpraševal osebo kar izza kamere. V tem primeru bi moral pri montaži preoblikovati vsebino. Vprašanja bi se lahko izpisala, nato pa bi sledil samo odgovor intervjuvanca.

Iz zgoraj napisanega je razvidno, da so podane rešitve oz. možnosti, na kakšen način bi lahko ena oseba napravila reportažo. Dilema, ki se mi pri tem poraja, je, koliko bi bili ti posnetki sploh kvalitetni in v kolikšni meri bi bila reportaža gledljiva.

7 NADGRADNJA PROJEKTA

Nadgradnja je eden izmed najtežjih delov pri vsakem ustvarjalcu. To je tista zadnja faza, ko človek pomisli, kako sedaj naprej. Veliko ljudi lahko ima na tem mestu blokado, ker imamo občutek, da je največji del dela za nami. Osebno najbolj sovražim ravno ta del, ki se dotika nadgradnje, to pa zaradi tega, ker narediš izdelek, greš skozi vse te faze procesa in ko končno zaključiš ter nekoliko zadihaš v smislu konca napora, moraš pričeti razmišljati, kako naprej. Birokrati zadnje čase že na meji »fetišističnega« radi slišijo sodoben izraz za pravkar opisan pojav in sicer »upgrading« zadeve.

V mojem primeru je nadgrajevanje izdelka zelo preprosto, ker imam posnetkov za 15 reportaž v dolžini 10-ih minut, ki so lahko zmontirane v enem dnevu. Na obeh sejmih so se opravili intervjuji vseh nastopajočih in posneli so se vsi nastopi vsakega »performerja« minimalno dvakrat, nekaterih celo večkrat. Obstajajo izjeme, ki so nastopile na obeh sejmih. Lahko izdelam tudi 16. reportažo, v kateri bi nastope primerjal med seboj.

Istočasno sem ostal v kontaktu z organizatorji, saj so bili zelo navdušeni nad našim delom. Naslednja nadgradnja je (poleg vseh ostalih reportaž, ki bi se prav tako predvajale na televizijah in so bile omenjene v poglavju Predvajanje izdelka), da bi za organizatorje sLOVErotike napravili »teasere« vseh nastopajočih. Vsak tak izdelek bi bil izdelan v dolžini 20 do 30 sekund, v njih pa bi uporabili hitre kadre zvezd. Vsebina, ki jo lahko uporabimo, je bodisi splošna, lahko pa tudi za vsako nastopajočo ali nastopajočega posebej. To pomeni, da bi oni to oglaševali na svoji internetni strani. V kolikor bi bili organizatorji zainteresirani, bi lahko dali na svojo internetno stran tudi intervjuje, ki bi se pričeli s kratkim »teaserom« kot napovedjo intervjuvanca. To bi bilo pozitivno, saj bi šlo za obliko sodelovanja, s katero si bi organizatorji delali promocijo svojih sejmov, istočasno pa bi delali promocijo meni.

Nadgradnja lahko zaide tudi v ekstrem. V Sloveniji sicer tega ni mogoče izvesti, ker je birokracija preveč zapletena za tako dejavnost, lahko pa bi se ustanovilo podjetje v Avstriji, ki bi se pričelo ukvarjati s pornografijo. V dveh letih snemanja sem pridobil veliko kontaktov in bi lahko pričel produkcijo na internetu, ki bi bila plačljiva s strani gledalcev. Napravili bi še dve internetni strani. Na eni bi se v obliki »sex tuba« predvajali posneti 20 – 25 minutni filmčki različnih kategorij seksa. Uporabnik bi moral plačati ogled vsebine tako kot je to že ustaljena praksa na internetu. Na drugi internetni strani pa bi brezplačno predvajal pogovore ali intervjuje vseh oseb iz pornografske industrije, ki bi jih uspel dobiti pred kamero. Izkušnje, pridobljene na snemanjih, kažejo, da se dekleta in fantje želijo čim bolj promovirati, zato ne

vidim ovir, da se kaj takega ne bi moglo realizirati. Če pa brskamo po spletu, ugotovimo, da lahko brez težav pridemo do seksualnih vsebin, nikjer pa ni zaslediti pogovorov s temi osebami. Med uporabniki in oboževalci se bi verjetno našel velik krog interesentov, ki bi jih ob gledanju seksualnih vsebin zanimal tudi ogled intervjujev znanih oseb.

Ti dve strani bi bili med seboj povezani, ker bi vsebovali povezavi. Na eni bi imel povezavo do druge in obratno.

8 IZBOLJŠAVE

Izdelek lahko vedno izboljšaš ali nadgradiš. Moje mnenje glede izboljšav je isto kot pri nadgradnji. Če si dober pri svojem delu opaziš pomanjkljivosti, ki jih kasneje spretno uporabiš pri naslednjih projektih.

Ker v današnjem svetu tehnologije skoraj nič več ni nemogoče, bi lahko posnel cel sejem (vse nastope) in posnetke predvajal po televiziji, v kolikor bi bil organizator pripravljen sodelovati. To bi izpeljal tako, da bi ekipo povečal na maksimalno število. Za to zadevo bi dejansko potreboval režijo, kjer bi se sejem montiral sproti. Na odru bi imel štiri snemalce, ki bi se jih preko komunikacije usmerjalo iz režije. Snemalce bi usmerjal režiser, montažer bi medtem v režiji montiral posnetke, oseba, ki se spozna na zvok, pa bi regulirala avdio področje.

Nadgradnja bi lahko bila ta, da bi se z organizatorji dogovoril za predvajanje sejma v živo. To bi pomenilo ponovno povečanje ekipe, bilo pa bi tudi dobro, če bi imeli na voljo enega novinarja, ki bi opravljal pogovore z nastopajočimi. Za te potrebe bi lahko napravili neke vrste studio, ker je prostora na prizorišču vsekakor dovolj. Pri postavitvi studia je mišljeno, da bi naredili sceno za ozadje iz različnih transparentov sLOVErotike in v prostor postavili stole ali sedežne garniture. Tukaj bi potrebovali tudi primerno osvetlitev. Novinarja za pogovor bi vsekakor potrebovali pri predvajanju v živo, ker so med nastopi 15 – 20 minutne pavze, med katerimi bi bila dobrodošla kakšna oblika povezovalnega materiala.

Na ptujski televiziji imamo tehnologijo, ki je potrebna za vse to. Če bi šlo za kasnejše predvajanje, bi potreboval manjšo ekipo kot v primeru, če bi se predvajalo v živo. V vsakem primeru bi PeTV moral najeti zunanje sodelavce, ki bi bili potrebni za delo s kamerami.

Sedaj, ko imamo zelo uspešnega urednika, ki je pripravljen na nove izzive in ga ni strah predvajati kakršnih koli vsebin, dokler so kvalitetno napravljene, verjamem, da tudi to ne bi bila ovira.

9 SKLEP

V diplomskem delu sem razčlenil in opisal vse procese pri nastajanju reportaže sLOVErotika. Edina neopisana je ta, koliko časa je bilo potrebnega pred samim snemanjem in nastajanjem. Treba je upoštevati, da je bilo potrebnih ogromno telefonskih pogovorov, osebnih srečanj in prepričevanj. Pred samim snemanjem sem moral prepričati takratno glavno urednico na ptujski televiziji, da je privolila v ta projekt. Da sem dobil akreditacije, so bili potrebni številni pogovori z organizatorji, ker smo morali na nek način kompenzirati dvotedensko oglaševanje sejma erotike na televiziji. Tukaj ni opisano, da se je bilo potrebno voziti v Maribor na srečanja. To je bilo potrebno samo za reportažo. V kolikor bi se lotil režirane zadeve kot je film, bi porabil veliko več časa, financ in energije.

Pri samem nastajanju reportaže sem pridobil veliko izkušenj, ker sem kot vodja skupine prevzel nase večino funkcij, ki so potrebne za realizacijo. Prednost tega je, da sem imel več svobode pri odločanju kot Alja in Simon. Slabost tega pa je velika količina porabljenega časa, energije in »živcev«.

Ko sem se pogovarjal z različnimi profesorji, sem nekako razbral, da velikokrat lahko vpliva na kvaliteto izdelka, če ima ena oseba preveč zadolžitev pri nastajanju AV izdelka. Je pa spet razlika, če je to reportaža ali pa režiran film. Koliko je pri meni vplivalo na kvaliteto izdelka to, da sem imel preveč zadolžitev, sam težko komentiram. Upam, da mi bo v prihodnosti kdo povedal.

Menim, da sem v diplomskem delu zajel vse pomembne dele, od pred produkcije, produkcije in post produkcije. Na koncu sem se še odločil, da dodam poglavje tehnične karakteristike, ker se mi zdi pomembno, da bo nekdo, ki bo mogoče prebral diplomsko delo, videl, da zelo veliko vlogo igra oprema. Posebej še v današnjem času, ko tehnologija napreduje iz dneva v dan, kamere zamenjujejo fotoaparati z nešteto objektivi, mikro kamere, droni, robotsko vodene kamere, ipd. Danes že imamo na dosegu mobilne telefone, ki omogočajo neko določeno kvaliteto posnetka, vendar to še zdaleč ni primerljivo s kamero. Nekoč pa bodo mobilni telefoni vendarle na stopnji današnjih kamer.

Kot je razvidno v analizi končnega stanja, sem uspel realizirati vse cilje, za katere sem menil, da so pomembni. Pri tem sem se naučil in tudi videl, da je zelo dosti potrebnega za nastanek nekega AV dela. Dokler nisem pričel ideje pisati, je bilo vse nepovezano v moji glavi in nisem imel občutka, da je potrebno vložiti toliko časa, energije in »živciranja«, česar nikakor ne moreš ovrednotiti v nekih finančnih konstrukcijah.

Pri hipotezah prav tako menim, da sem bil uspešen, saj sem od treh hipotez uspel potrditi dve v celoti, pri tretji pa, kot je opisano, jo je težko potrditi ali ovreči, dokler je ne poizkusiš v praksi. Če naredim kratek povzetek:

H1: Reportažo je možno realizirati hitreje oz. prej!

H2: Reportažo je možno izpeljati oz. realizirati z dvema osebama!

H3: Ena oseba lahko sama realizira reportažo! – rezultat je DA in NE

Pri reportaži sem se lotil snemanja tako, da je bilo sprva vse samo v glavi. Vse kar sem imel pisnega dela so bila vprašanja za nastopajoče. V kolikor bi snemal režiran film, bi se vsekakor procesa moral lotiti drugače, ker bi moral v začetku opraviti vse te stvari, ki sem jih počel v diplomskem delu oz. bolj v projektni nalogi AV produkcije, ki smo jo imeli. Vsekakor bi še moral bolj podrobno opisati razna poglavja.

Če bi ponovno delal reportažo se bi zadeve lotil (zraven že napisanih vprašanj za nastopajoče), tako da bi porezal intervjuje in jih podložil z obstoječim posnetim materialom (nastopi na odru). Tukaj bi bila pisna dokumentacija prevodi iz angleščine v slovenščino in v kolikor bi se odločil, da bi vključil v reportažo povezovalni tekst bi to bila pisna oblika. Meni osebno ustreza, da imam pri montaži (mišljeno televizijski prispevek ali reportaža) čim več materiala, če ravno ti zaradi tega vzame več časa, vendar lahko izluščim najboljše kadre in lahko sam izbiram. V kolikor pa imaš malo in kvalitetne posnetke pa si dosti bolj omejen na to. Sem pa si naredil tekom mojega dela na PeTV sistem, ko lahko zmontiram reportažo v hitrem času, tudi ko imam zelo dosti materiala.

Za zaključek lahko naredim povzetek, da se bom v prihodnje lotil izdelave reportaže čisto drugače, kot sem se je v tem diplomskem delu. V letošnjem letu sem se že pogovarjal z organizatorji sLOVErotike, ki so izrazili željo, da bi naša ekipa ponovno prišla snemat dogajanje. Vse sejme od leta 2016 sem namreč izpustil, ker mi je zraven službe veliko časa vzela tudi šola.

10 VIRI IN LITERATURA

Bedrač, I., & Veber Rasiewicz, B. (2009). *Organizacija in vodenje medijske produkcije.* Ljubljana: Zavod IRC.

Dijaski.net. (2018). Pridobljeno iz Gradivo: Reportaža: http://www.dijaski.net/gradivo/slo_rfs_reportaza_01?r=1

Grove, E. (2010). *130 projektov za uvod v snemanje filmov.* Ljubljana: Slovenska Kinoteka, UMco.

https://en-us.sennheiser.com/camera-wireless-laval. (10. 9 2017). Mikrofon Seinnheiser AVX – 835 SET.

Klasinc, D. (2017). Finančna konstrukcija 2017. Ptuj.

Klasinc, D. (2017). Finančna konstrukcija celotne produkcije. Ptuj.

Klasinc, D. (2017). Finančna konstrukcija za leto 2014. Ptuj.

Klasinc, D. (2017). Finančna konstrukcija za leto 2015. Ptuj.

Klasinc, D. (23. 6 2017). Kamera Sony. Ptuj, Slovenija.

Klasinc, D. (23. 6 2017). Lučka Comer CM-LBPS18000. Ptuj, Slovenija.

Klasinc, D. (22. 6 2017). Oder 1. Celje, Slovenija.

Klasinc, D. (22. 6 2017). Oder 2. Celje, Slovenija.

Klasinc, D. (28. 6 2017). Označba gibanje kamere brez stojala – Skica 4 . Ptuj, Slovenija.

Klasinc, D. (28. 6 2017). Označba pozicija kamere na odru s stojalom – Skica 3 . Ptuj, Slovenija.

Klasinc, D. (27. 6 2017). Primer Kadra 1. Celje, Slovenija.

Klasinc, D. (27. 6 2017). Primer Kadra 2. Celje, Slovenija.

Klasinc, D. (27. 6 2017). Primer Kadra 3. Celje, Slovenija.

Klasinc, D. (27. 6 2017). Primer Kadra 4. Celje, Slovenija.

Klasinc, D. (28. 6 2017). Prostor za intervjuje – Skica 5 . Ptuj, Slovenija.

Klasinc, D. (23. 6 2017). Stojalo Sachtler FSB 6 . Ptuj, Slovenija.

Klasinc, D. (2017). Terminski načrt realizacije reportaže 2017. Ptuj.

Klasinc, D. (2017). Terminski načrt za snemanje 2014. Ptuj.

Klasinc, D. (2017). Terminski načrt za snemanje 2015 . Ptuj.

Klasinc, D. (20. 6 2017). Tloris dvorane – Skica 1. Ptuj, Slovenija.

Klasinc, D. (28. 6 2017). Tloris odra – Skica 2 . Ptuj, Slovenija.

Klasinc, D. (4. 1 2018). Prikaz montaže. Ptuj, Slovenija.

Klasinc, D. (4. 1 2018). Računalnik, ki se je uporabljal za montažo. Ptuj, Slovenija.

L.A. Color Pros. (2017). Pridobljeno iz Comer CM-LBPS1800 On-Camera LED Light (Sony Battery): http://www.lacolorpros.com/product/?CM1800-Comer-CM-LBPS1800-On-Camera-LED-Light-(Sony-Battery)

Millerson, G., & Owens, J. (2009). *Television Production* (14. izd.). Oxford: Elsevier, Ltd.

Perovič, T., & Šipek, Š. (1998). *TV Novice.* Ljubljana: Študentska založba.

Sachtler. (2017). Pridobljeno iz Fluid Heads, FSB 6: http://www.sachtler.com/products/fluid-heads/fsb-6/

Sennheiser electronic Gmb H & Co. KG. (2017). Pridobljeno iz Microphones, External Microphones for Camcorders & Cameras, AVX-835 SET: https://en-us.sennheiser.com/camera-wireless-lavalier-microphone-system-set-avx-835

Sony Corporation. (1. December 2009). *AVCHD introduction handbook for NXCAM.* Pridobljeno iz Sony Corporation: https://pro.sony.com/bbsccms/assets/files/micro/nxcam/manuals/AVCHD_E_1127-rev3.pdf

Sony Corporation. (2017). Pridobljeno iz Broadcast & Pro A/V, Camcorders, NXCAM and AVCHD, HXR-NX5E: https://www.sony.co.uk/pro/product/broadcast-products-camcorders-nxcam-avchd/hxr-nx5e/specifications/

Villain, D. (2000). *Montaža.* Ljubljana: Slovenska Kinoteka.

11 PRILOGE

Priloga 1: Projektna naloga iz predmeta projektno delo v AV produkciji z naslovom reportaža iz sejma erotike

Priloga 2: Primer anketnega vprašalnika (prikazano samo z sliko, ker je temeljil na AV posnetku